

Prosinec 2019

Zpravodaj o práci v Senátu i ve volebním obvodu

OBSAH:

Práce v Senátu a ve
volebním obvodu

2 – 11

Akce, jichž jsem se

zúčastnila 11 – 31

Mé názory 32 – 36

Milí přátelé,

za několik dní tu máme Štědrý den a já Vám jako malý dárek přináším nové číslo zpravodaje, v němž Vás informuji o své práci v Senátu i na Třebíčsku, o zajímavých akcích, které jsem za poslední tři měsíce navštívila, a také o svých názorech. Ať se Vám zpravodaj líbí.

Užívejte si chvíl se svými blízkými, pocitu štěstí a pohody a také Božího požehnání, které nám tento sváteční čas přináší.

Vaše

Hana Žáková

STAROSTOVÉ
A NEZÁVISLÍ

 Senátorský klub
Starostové a nezávislí

Národní třída 17. listopadu dopoledne. Pán v hnědé bundě vedle místopředsedy Senátu Jana Horníka je autor loga Občanského fóra Pavel Šťastný.

„Ať žije Senát, ať žije Senát!“ Toto skandování se 17. listopadu 2019 neslo Národní třídou v Praze, když jsme spolu s kolegy ze senátorského klubu Starostové a nezávislí přicházeli položit květiny k pietnímu místu před pamětní deskou upomínající události, které se zde odehrály přesně před třiceti lety. Přiznám se, že mi z toho trochu mrazilo v zádech – ale rozhodně to bylo mrazení příjemné. Určitě mnohem příjemnější než pro některé jiné politiky, kteří zde pokládali květiny před námi, a lidé je vypískali či na ně volali „hanba, hanba“.

Bylo krásné vidět a slyšet, jak si lidé na Národní třídě uvědomují důležitost Senátu a také to, že si nenechá líbit pošlapávání demokratických hodnot. Právě kvůli těmto hodnotám před 30 lety na Národní třídě a v okolních ulicích tekla krev z rozbitých hlav bezbranných studentů, právě kvůli těmto hodnotám lidé vyšli před 30 lety do ulic, aby skoncovali s režimem plným bezpráví. A právě tyto hodnoty je potřeba stále bránit.

Celý tento víkend jsem se účastnila mnoha akcí spjatých se sametovou revolucí a zážitků bylo opravdu velmi mnoho. Jeden mi ale v paměti utkvěl o trochu více – a přitom to byl zážitek, který se neodehrál ani na Národní třídě, ani na Letné. Naopak, byl zcela mimo všechny ty davy lidí. Byl to zážitek z velice tichého prostředí kostela Panny Marie Vítězné a svatého Antonína Paduánského pod Petřínem, který možná znáte spíše jako kostel U Pražského Jezulátka. To totiž u příležitosti 30. výročí sametové revoluce dostalo nové šatečky ozdobené českou trikolorou. Když jsem se to doslechla, zkrátka jsem se na to musela jít podívat – a nelitovala jsem. Při tiché modlitbě a pohledu na tuto světoznámou sošku, nyní ozdobenou českými barvami, jsem si uvědomila ono duchovní a občanské sepětí. Jezulátko prý dokáže vyslyšet různé lidské prosby. Lidé ho prosí za uzdravení, za narození dítěte, ale třeba také za mír. A také za lidskou společnost – takovou, jakou bychom se všichni přáli. Společnost bez zášti a nenávisti, bez arogance a podlosti, bez zla a odcizení. Takovou společnost, po níž jsme volali před 30 lety, takovou společnost, jakou si přál Václav Havel a jeho spolupracovníci, když se postavili do čela Občanského fóra. Takovou společnost, kterou žádali lidé v ulicích před 80 lety při protinacistických demonstracích, takovou společnost, jakou si přál zakladatel naší krásné země Tomáš Garrigue Masaryk.

A já věřím, že v takové společnosti zase jednou budeme žít. Jen dá ještě práci, než si ji opět vybudujeme – a pak ji hlavně musíme neustále bránit, aby nám ji nikdo nemohl vzít.

Takový je pro mě odkaz 17. listopadu, Dne boje za svobodu a demokracii. (Viz i str. 13 a 34.)

Jednali jsme s generálním ředitelem pro rozpočet EU

S Gertem Janem Koopmanem (v pruhované kravatě)

Senátní Výbor pro záležitosti EU ve spolupráci se Zastoupením Evropské komise v ČR, Úřadem vlády ČR a Ministerstvem financí ČR 4. října pořádal konferenci na téma „Vyšší liga fondů EU: přímo řízené programy“, které se zúčastnil mimo jiné i generální ředitel pro rozpočet EU, pan Gert Jan Koopman. Cílem bylo probrat možnosti, jak zlepšit naše čerpání „evropských peněz“. V Česku se nám to totiž moc nedaří a je třeba zapracovat na tom, abychom těchto zdrojů uměli využívat

ve větší míře, a především efektivněji. Po konferenci v Senátu se pan Gert Jan Koopman přesunul do Poslanecké sněmovny, kde jsme v užším kruhu měli možnost klást odbornější dotazy týkající se rozpočtových rámců, jejichž odpovědi nám pomohou lépe se rozhodovat v agendách jednotlivých výborů. V diskusi jsme se detailněji seznámili s možnostmi čerpání finančních prostředků v oblasti mezinárodní politiky, rozvoje venkova, zemědělství a další.

Evropská komise pod taktovkou Ger-

ta Jana Koopmana již nyní pracuje na návrhu nového víceletého finančního rámce na období 2021 až 2027, úzce zaměřeného na politické priority Unie. Návrh kombinuje nové nástroje s modernizovanými programy, aby bylo možné účinně realizovat priority Unie a přizpůsobit se novým výzvám. Je strukturován do následujících sedmi okruhů:

1. Jednotný trh, inovace a digitální ekonomika – výzkum a inovace, evropské strategické investice, jednotný trh, vesmír;
2. Soudržnost a hodnoty – regionální rozvoj a soudržnost, hospodářská a měnová unie, investice do lidí, sociální soudržnost a hodnoty;
3. Přírodní zdroje a životní prostředí – zemědělství a námořní politika, životní prostředí a oblast klimatu;
4. Migrace a správa hranic;
5. Bezpečnost a obrana – bezpečnost, obrana, reakce na krizi;
6. Sousedství a svět – vnější akce, předvstupní pomoc;
7. Evropská veřejná správa – administrativní výdaje, výdaje na důchody a evropské školy.

Lidskoprávní instituci má 112 zemí. My ještě ne

Senátní Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost pořádal 19. září kulatý stůl k vytvoření národní lidskoprávní instituce. Mnozí si nejspíš řeknete, proč zřizovat novou instituci, když už máme Kancelář veřejného ochránce práv. Tato kancelář a budoucí národní lidskoprávní instituce jsou však dvě diametrálně odlišné entity. Role kanceláře, její působnost, zmocnění a mandát jsou značně omezeny. Jedním z vystupujících byl pan Jan Jařab, někdejší zmocněnec Vlády ČR pro lidská práva. Ten v této souvislosti uvedl několik postřehů a mimo jiné i řekl: „Nejlepší je ta společnost, která se nepovažuje za dokonalou a má zájem se dále rozvíjet.“

Nemohu jinak, než souhlasit. Ani náš systém není dokonalý a ve své kanceláři často řeším situace vzniklé zejména v sociální oblasti. Chodí za mnou zdravotně postižení a popisují, jak propadají sítím byrokratického systému, aniž by jim mnohdy bylo pomoci. Osobně bych si proto velmi přála, aby národní lidskoprávní instituce v naší zemi vznikla. Právem

S kolegou senátorem Markem Hilšerem během jednání

abychom se zařadili mezi více než 112 zemí na světě, jimž lidská práva nejsou lhostejná.

Přijetí předsedy jordánského Senátu

Státním zřízením království, počtem obyvatel odpovídá ČR a od října 2018 sem bylo zavedeno přímé letecké spojení s Prahou. Řeč je o Jordánském hášimovském království, jehož delegaci vedenou předsedou tamního Senátu panem Faisalem El-Fayezem jsme 10. září měli tu čest přijmout v Senát Parlamentu ČR.

Jordánsko se rozkládá v severní části Arabského poloostrova, sousedí se Sýrií, Irákem, Saúdskou Arábií, Izraelem a palestinskými územími. Jako územně-politický útvar vzniklo po první světové válce v rámci dělení Osmanské říše. Emír Abdalláh z rodu Hášimovců založil novou vládnoucí dynastii a v roce 1946, kdy Jordánsko získalo formální samostatnost, byl korunován králem. Současný král Abdalláh II. je jeho pravnukem.

Jordánsko je jedním z mála spolehlivě prozápadních, kooperativních a stabilních států v regionu a pozitivně se k jeho roli staví jak EU, tak USA i regionální mocnosti (Saúdská Arábie, Turecko). Právě vnější podpora je přitom pro Jordánsko, které nemá skoro žádné přírodní bohatství a jen minimum obdělávatelné půdy, v současnosti naprosto zásadní. Země byla těžce zasažena válkou ve svém sousedství. Uprchlíká vlna posledních let, jež do země přivedla až 1,5 milionů nových uprchlíků, přetěžuje jordánskou ekonomiku

S předsedy dvou senátů: jordánským Faisalem El-Fayezem a českým Jaroslavem Kubem

i sociální systém, vytváří složitou humanitární situaci. Funkování jordánské ekonomiky tak závisí na finanční pomoci ze zahraničí.

Vzájemné vztahy mezi ČR a Jordánskem jsou bezproblémové a mají vzestupnou tendenci. Obě strany vyzdvihly především bezpečnostní spolupráci na stabilizaci regionu a také potenciál obchodní výměny a turismu.

S WiNkami v Senátu a v Řeži

Kromě jordánské delegace jsem 10. září měla možnost strávit den i v milé společnosti dam ze Sdružení WIN Czech – Women In Nuclear – tedy, žen pracujících v jaderných oborech. Nejdříve jsme absolvovaly prohlídku Valdštejnského paláce a zahrad, pozdravil se s námi i předseda Senátu Jaroslav Kuber, velký podporovatel jádra.

Poté jsme se přesunuly do Řeže navštívit Ústav jaderného výzkumu ÚJV Řež a.s.

Tento ústav poskytuje širokou škálu služeb v oblasti energetiky, průmyslu a zdravotnictví. V rámci energetiky například nabízí kompletní řetězec služeb v oblasti nakládání s radioaktivními odpady – od jejich detekce a identifikace přes jejich zpracování a úpravu až po jejich přípravu na bezpečné uložení. Výsadní pozici má v oblasti inovací vodíkové technologie se zaměřením na aplikace v energetice a v dopravě – výsledkem je ekologický TriHyBus, tedy autobus na vodíkový pohon, nebo třeba systém ukládání přebytků energie z fotovoltaických panelů do vodíku. Pozoruhodnou a velmi přínosnou oblastí je také produkce radiofarmak – léčiv a léčivých přípravků pro nukleární medicínu. Ročně se tu vyrobí a dodává více než 32 tisíc dávek radiofarmak do celé ČR.

Musím říct, že to pro mě bylo velmi zajímavé a všem ženám v jádře držím palce v jejich poslání. Dámy, máte můj obdiv!

Podvýbor dopravy se zabýval i elektrifikací tratě z Třebíče do Brna

Devátého října jsem v Senátu předsedala 6. schůzi Podvýboru pro energetiku a dopravu Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Nejdříve probíhala diskuze se zástupci Správy železniční a dopravní cesty SŽDC, kdy nám náměstek generálního ředitele pro modernizaci dráhy pan Mojmír Nejezchlebský zevrubně popsal připravované projekty železniční infrastruktury pro období 2021–2027. Patří sem například nová dvoukolejná trať na IV. koridoru, rekonstrukce některých důležitých železničních uzlů (Pardubice), napojení tratě na Letiště Václava Havla v Praze (zde SŽDC tuto problematiku řeší s Letištěm Praha i s ohledem na možnou výstavbu paralelní dráhy), pokračování elektrifikace trati od Zastávky u Brna až po Třebíč nebo novostavba tratě Brno-Znojmo.

Dále se za přítomnosti zástupců Ministerstva dopravy v čele s panem náměstkem Jakubem Kopřivou a se zástupci Ministerstva životního prostředí projednávaly hned dva senátní tisky obsahující návrh zákona, kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Prvním byl Senátní tisk č. 137, ve kterém se provozovateli dráhy ukládá právo odstraňovat a oklešťovat stromy a jiné porosty ohrožující bezpečnost nebo plynulost dráží

dopravy. Dále stanovuje, kdy a za jakých podmínek je vlečka veřejně přístupná a kdy veřejně nepřístupná a jaké z toho plynou provozovateli povinnosti. Důležitým bodem je také povinnost dopravce umožnit cestujícímu využití jím poskytovaných přepravních služeb na základě jednotného jízdního dokladu (v praxi to bude znamenat, že budou-li na své cestě povinna využít dvou a více různých dopravců, stačí mi zakoupit jeden jízdní doklad a nebudu si muset jednotlivé úseky kupovat u jednotlivých dopravců).

Senátní tisk č. 140 ruší povinnost dopravce, aby drážní vozidla řídily osoby, které mají platnou licenci a platné osvědčení strojvedoucího, pakliže se jedná o dráhu speciální při automatickém provozu, kdy je drážní vozidlo řízeno technickým systémem bez přítomnosti osoby řídící drážní vozidlo. Tato malá změna je nutná především v souvislosti s výstavbou nové linky metra D, kde se počítá s automatickými soupravami bez strojvedoucího.

Musím říct, že z této schůze mám opravdu dobrý pocit a chci pochválit jak mé kolegy senátory, tak i přítomné zástupce SŽDC, Ministerstva dopravy a Ministerstva životního prostředí za věcnou a konstruktivní spolupráci. Zároveň chci poděkovat Radce Novákové za přípravu materiálů a schůze samotné.

Česká republika z fondů EU čerpá „pomalu“

Na 14. schůzi Výboru pro záležitosti Evropské unie (VEU) Senátu PČR, která se konala 16. října, nám pan Jan Gregor, člen Evropského účetního dvora, představil výroční zprávu o plnění rozpočtu EU a evropských rozvojových fondů za rok 2018, z níž jsme se dozvěděli, že ČR v porovnání s předchozím rokem čerpá stále stejně „pomalu“.

Dalším hostem výboru byla státní tajemnice pro evropské záležitosti, paní Milena Hrdinková, která nás nejdříve seznámila s programem a postoji ČR v rámci jednání Evropské rady, konané ve dnech 17. - 18. října 2019. K hlavním bodům, které se na jednání Rady probíraly, patří především brexit, víceletý finanční rámec, klima a aktuální situace v Turecku a na jeho hranicích.

Paní tajemnice nás zároveň informovala o tom, jak probíhají na vládní úrovni přípravy předsednictví ČR v Radě EU v roce 2022.

VEU projednal výroční zprávu Komise za rok 2018 o používání zásad subsidiarity a proporcionality a o vztazích s vnitrostátními parlamenty. V této souvislosti uvítal informaci o rozhodnutí Komise nezapočítávat období od 20. prosince do 10. ledna do osmitýdenní lhůty pro kontrolu subsidiarity, po čemž Senát opakovaně volal. Dále je toho názoru, že transparentnější průběh evropského legislativního procesu by napomohl důvěře v EU ze strany veřejnosti a srozumitelnosti evropských politik.

Jednala jsem na hospodářském výboru Senátu

Třináctého října jsem se zúčastnila jednání Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Ačkoli nejsem členkou, přišla jsem jako předsedkyně Podvýboru pro energetiku a dopra-

vu tento rok již podruhé informovat ostatní členy o naší aktivitě. Shrнула jsem témata, která jsme od dubna až do současnosti v rámci podvýboru projednávali, a současně nastínila

problematiku, jimž jsme se věnovali na další schůzi podvýboru v úterý 29. října.

Viz také strana 5.

Vášnivá diskuse na Výboru pro EU

Čtyřicetátého října jsme v Senátu zasedali v rámci Výboru pro záležitosti Evropské unie (dále jen VEU). Nejdříve jsme se seznámili se závěry z jednání říjnové Evropské rady, kde se řešilo následující:

- V otázce zahájení přístupových rozhovorů se Severní Makedonií a Albánií, které VEU považuje za velmi důležité k zajištění stability a bezpečnosti v sousedství EU, se bohužel na jednání Rady nepodařilo nalézt shodu. Výbor považuje za nezbytné, aby členské státy do května 2020, kdy se koná summit EU-západní Balkán, prodiskutovaly důvody nesouhlasu některých členských států a pokusily se nalézt řešení, které zahájení přístupových rozhovorů umožní. VEU vyzval vládu, aby za tímto účelem iniciovala jednání s ostatními členskými státy.
- Výbor souhlasí s Radou, která odsuzuje jednostrannou vojenskou akci Turecka na severovýchodě Sýrie, jež způsobuje nepřijatelné lidské utrpení, narušuje boj proti Islámskému státu a vážně ohrožuje evropskou bezpečnost. Je toho názoru, že by EU a členské státy měly v závislosti na vývoji situace přistoupit k efektivnějším opatřením s cílem zabránit humanitární krizi v této oblasti.

- VEU také přijal usnesení k brexitu. Prioritním zájmem je i nadále brexit s dohodou, proto by Rada měla souhlasit s opětovným odkladem termínu vystoupení Spojeného království z EU.

Posledním bodem programu, který doprovázela poměrně vášnivá diskuse, bylo téma týkající se doporučení Komise k návrhu integrovaného vnitrostátního plánu ČR v oblasti energetiky a klimatu pokrývajícího období 2021–2030 a sdělení Komise Společně při dosahování cílů energetické unie a opatření v oblasti klimatu – vytvoření základů pro úspěšný přechod na čistou energii. Výbor respektuje cíl vlády pro podíl energie z obnovitelných zdrojů ve výši 22 %, nicméně vládě doporučuje průběžně jednat s dotčenými subjekty a hledat způsoby, jak výrazněji navýšit podíl obnovitelných zdrojů energie (OZE) v rámci energetického mixu ČR a snížit spotřebu primární energie. Výbor znovu vyzval vládu, aby výrazně podpořila výzkum, vývoj a inovace v oblasti OZE a jejich využití v našich přírodních podmínkách. Nejen z mých úst zde zaznělo, jak podstatnou roli hraje jaderná energetika při snižování emisí oxidu uhličitého a zajištění energetické bezpečnosti a soběstačnosti ČR.

Zájezd OA HŠ Třebíč do Senátu

S radostí jsem 25. října přivítala v Senátu další skupinu studentů, tentokrát z Obchodní akademie a Hotelové školy Třebíč Obchodní akademie a Hotelová škola Třebíč. Vždy mě potěší setkání s mladými vzdělanými lidmi, kteří mají zájem dozvědět se něco nového nejenom z oblasti politiky.

Fotografie pochází od jednoho ze studentů, pana Ondřeje Holka, kterému tímto děkuji za její poskytnutí. Také chci poděkovat učitelkám za organizaci zájezdu.

Projednávali jsme také obchvat Znojma

V Senátu jsme 29. října zasedali v rámci Podvýboru pro energetiku a dopravu. Po půl roce jsem přizvala zástupce Ministerstva dopravy ČR, Ministerstva pro místní rozvoj ČR a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, aby nás informovali o aktuálním stavu legislativního procesu připravované vládní novely zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací. Zástupci ministerstev nás ujistili, že návrh novely zákona již prošel meziresortním kolečkem a byl předán na Úřad vlády. Touto cestou bych chtěla

poděkovat za práci zástupců ministerstev, kterou na návrhu novely odvedli, a zároveň Radce Novákové za přípravu podkladů pro jednání.

Dále jsme se věnovali a snažili najít řešení dvou podnětů od kolegů senátorů, které s výše zmiňovaným zákonem souvisí. Prvním z nich byl obchvat města Znojma, který už se řeší více než třicet let. Druhým bylo řešení objízdných tras v souvislosti s rekonstrukcí mostů na obchvatu města Čáslav. Byli přizváni všichni dotčení, tedy zástupci měst, obcí a ŘSD. Věřím, že diskuse byla přínosná a problémy vyřeší.

Na Ministerstvu dopravy o rychlíku Jihlava-Praha

Rychlík Jihlava-Praha a zpět s návazností na vlaky od Třebíče již od prosince 2023. Tak nějak by mohla vypadat budoucnost železniční dopravy na Vysočině, o níž jsem 19. září jednala na Ministerstvu dopravy. Přímé vlakové spojení z Třebíče do Prahy, které bych si nejen já moc přála, je sice stále během na dlouhou trať, ale i tak jsme se posunuli zase o kousek dál.

Na Ministerstvu dopravy jsem spolu s kolegou senátorem Františkem Bradáčem a vedoucím odboru dopravy MěÚ Třebíče Alešem Kratinou navštívila náměstkyni ministra Ladislava Němce. S ním jsme se shodli na tom, že možnost vlakového spojení z Třebíče do Prahy dle nového jízdního řádu,

který začne platit 15. prosince 2019, je pro obyvatele Třebíčska naprosto neatraktivní. Abyste se dostali do Prahy, musíte třikrát přestupovat. Pro rodiny s malými dětmi či hůře pohyblivé seniory se jedná o naprosto nevyužitelné spojení, o časové ztrátě oproti autobusové dopravě ani nemluvě.

Pan náměstek ale přislíbil, že v rámci nastavení nového konceptu bude posouzeno zavedení pravidelných rychlíkových souprav z Prahy do Jihlavy do období platnosti jízdního řádu 2023/2024 s tím, že v současné době se začíná pracovat na otevření soutěže pro tuto linku. Na ni bude Ministerstvo dopravy pravděpodobně požadovat po dopravci nasazení nových vozidel.

Další krok je už na krajských zastupitelích, aby na tyto rychlíky navázali další spoje, a to nejen od Třebíče. Rychlíky z Jihlavy do Prahy by jistě byly atraktivní i pro mnoho dalších občanů našeho kraje. Nejen z hlediska pohodlí, ale hlavně bezpečnosti, kterou silniční doprava po dálnici D1 příliš neoplývá.

Je třeba ulehčit dálnici D1 a nabídnout občanům přijatelnou železniční alternativu. Bezproblémové spojení je potřeba i z hlediska mimořádných investic v regionu, jako je například výstavba nových jaderných bloků Jaderné elektrárny Dukovany a další investiční záměry.

(Další informace též na následující straně.)

Jednání se starosty z Jaroměřicka

Na radnici v Jaroměřicích nad Rokytnou jsem se 4. listopadu setkala se starosty, jejichž obcí se týká možná výstavba úložiště jaderného odpadu v lokalitě Na Skalním, tedy přibližně mezi Klučovem a Jaroměřicemi. Přítomni byli pan starosta Lipníka Miroslav Svoboda, pan starosta Dolních Vilémovic Miroslav Sedlák, pan starosta Myslibořic Milan Palát, pan starosta Zárubic Luboš Křivánek, pan starosta Ostašova Jiří Procházka a pan starosta Jaroměřic nad Rokytnou Karel Müller, jemuž jsme nejen poděkovali za poskytnutí prostor k jednání, ale zejména pak poblahopřáli k jeho svátku.

Shodli jsme se, že SÚRAO, které je zřizovatelem úložiště, stále nedokáže s lidmi komunikovat. Nejenže zástupce obcí nutí jezdit na jednání do Prahy, místo aby jeho zástupci přijeli sem, ale ani neodpovídá na zaslané dotazy. Takto opravdu nelze jednat – a právě to je jeden z důvodů, proč jsou lidé z dané lokality k jakýmkoli úkonům ze strany SÚRAO tak skeptičtí. Další věc je ta, že stále ještě nebyl schválen zákon, který vybraným lokalitám zajišťuje aktivní zapojení do všech přípravných procesů. To je velice podstatné, protože pak lze veškeré další kroky chápat jako přinejmenším povýšené vůči lidem v dané lokalitě, kteří nemají povědomí

o tom, co a proč se kolem nich děje. Toto je věc vlády, právě ta v tomto musí konat.

Kromě tohoto jsme také diskutovali o obtížích malých obcí, zdoluhavých stavebních řízeních a byrokracii obecně či o možnosti rozvoje mikroregionu Rokytná.

Moc ráda jsem se se všemi pány starosty, které považuji nejen za své kolegy, ale hlavně za své přátele, setkala. Vzájemná výměna informací a názorů je vždy velmi důležitá.

Další krok pro lepší spojení Třebíčska s Prahou

Můj prioritní úkol, jímž je zkvalitnění železniční dopravy z Třebíčska na Prahu, a pokud možno zavedení přímých spojů od nás do hlavního města, se opět posunul o něco blíže k cíli – byť příznivám, že ten je ještě stále dost daleko. V úterý 26. listopadu jsem se na Krajském úřadu Kraje Vysočina v Jihlavě setkala s krajským radním pro dopravu Janem Hylišem, vedoucím Odboru dopravy a silničního hospodářství Hanou Strnadovou a vedoucím Oddělení dopravní obslužnosti Pavlem Bartošem, se kterými jsem diskutovala o možnostech zlepšení vlakových spojů.

S tím souvisí i možná modernizace trati mezi Třebíčí a Jihlavou, která by přinesla výhody i samotnému kraji. Modernizace je totiž nutná pro další rozvoj našeho regionu v návaznosti na výstavbu nového jaderného zdroje v JE Dukovany, pro letiště NATO v Náměšti nad Oslavou, jakož i pro cestovní či podnikatelský ruch v návaznosti na spojení Vysočiny se Znojemskem a blízkým Rakouskem.

Podle pana Bartoše je aktuálně státní prioritou zejména Vysokorychlostní

trať (VRT), každopádně do její realizace se lze zaměřit na dvě oblasti. Zaprvé se jedná o již zmíněný stav železniční infrastruktury, konkrétně o trať č. 240. Zde je naším společným cílem zahájit proces studie proveditelnosti revitalizace dané trati se současnou elektrizací tak, aby se odstranila poslední část neelektrifikovaného úseku rychlíkové linky R11, tedy Brno-Jihlava-České Budějovice-Plzeň. V druhé oblasti lze jednat o provozním konceptu linky R9, tedy Praha-Havlíčkův Brod-Brno, která by měla návazný spoj na Třebíč. K jejímu realizování je nutné, aby Ministerstvo dopravy v rámci otevírání trhu v provozním konceptu linky R9 zadalo hodinový takt v úseku Praha-Havlíčkův Brod. Následně již lze pracovat s variantou spojení ve dvouhodinovém taktu linky R9 do Jihlavy. Díky tomu by bylo možné spojení mezi Třebíčí a Prahou realizovat v dvouhodinovém taktu s jedním přestupem v Jihlavě. Současně je nutné, aby Ministerstvo dopravy zajistilo i vložení vlaků v úseku Havlíčkův Brod-Brno ve dvouhodinovém intervalu v případech, kdy linka R9 z Ha-

vlíčková Brodu pojedje do Jihlavy. Kraj Vysočina již s ministerstvem o dané variantě jednal. Panu radnímu Hylišovi jsem předala žádost, v němž se obracím na něj a na radu kraje, aby tento první krok podpořili – s tím pak bude možné zahájit jednání na Ministerstvu dopravy, jak už jsem udělala dříve a kde jsem předala obdobnou žádost podpořenou i dopisy představitelů měst a obcí z Třebíčska. Ti potřebu dostupnějšího železničního spojení s Prahou též cítí jako velmi žádoucí, a proto se v této iniciativě vzájemně podporujeme.

Pan radní Hyliš mě ubezpečil, že žádost radě Kraje Vysočina předloží, a ve spolupráci s krajem se budeme moci společně snažit dosáhnout našeho cíle, tj. od nového provozního konceptu linky R9, zahrnout do jízdního řádu dostupnější spojení Třebíčska s Prahou, pouze s jedním přestupem a v dostupných časových intervalech. Panu radnímu a zaměstnancům Krajského úřadu Kraje Vysočina děkuji za vstřícné a věcné jednání. Budu se těšit, že společně nalezneme přijatelné řešení. *(Další informace na předcházející straně.)*

Zasedání místních samospráv ČR

Sdružení místních samospráv ČR dlouhodobě usiluje o rozvoj našeho venkova a jako bývalá starostka malé obce jejich snahu vítám a podporuji. Proto jsem ve dnech 31. října a 1. listopadu v Havlíčkově Brodě ráda přijala pozvání na jejich republikové shromáždění a tematickou konferenci.

Přítomné pozdravili také můj kolega senátor Miloš Vystrčil a hejtman Pardubického kraje Martin Netolický. Ten zkritizoval chystané změny stavebního zákona a připomněl, že kraje a obce mají v mnoha ohledech společné zájmy.

V Senátu jsme mimo jiné řešili i rodičovský příspěvek

Některé body programu 13. schůze Senátu, která se konala 4. prosince, si opravdu zaslouží širokou a bohatou diskuzi. Jedním z nich byl návrh zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, tzv. navýšení rodičovského příspěvku. Paní ministryni Janu Maláčovou, která měla předmětný zákon předkládat, z důvodu nemoci zastupoval pan ministr zemědělství Miroslav Toman, jemuž jsem jeho roli vůbec nezáviděla. Závěr většiny z nás je jednoznačný, zákon vracíme zpět do Poslanecké sněmovny PČR s pozměňovacím návrhem. Navrhujeme, aby nárok na zvýšení rodičovského příspěvku měly všechny rodiny, které mají děti mladší čtyř let, a nedělaly se rozdíly. Nemůžeme jednu skupinu rodičů upřednostňovat před druhou. Nyní už to bude na poslancích, zda si uvědomí, že rozhodují nespravedlivě. Také jsme schválili novelu zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, kdy 21. srpen bude nově významným dnem. Další projednávány tisky se již věnovaly například veterinární péči, rostlinolékařské péči, souhlasu s ratifikací dohod mezi ČR a Nizozemským královstvím a vládou Sultanátu Omán o letecké dopravě a také jsme volili kandidáty na funkci veřejného ochránce práv.

Třebíčí chodil Masaryk, gen. Syrový a další

Jaroslav Bašta coby T. G. Masaryk při přípravě akce v mé kanceláři

Pokud jste 6. listopadu při procházce Třebíčí potkali T. G. Masaryka, prvorepublikového četníka, generála Jana Syrového (samozřejmě s páskou přes oko a v beranici ze sibiřského tažení), babku prodávající jablka, kamelota usilovně se snažícího prodat kolemjdoucím noviny Horácko a Polední list, jakož i řadu dalších postav, nešálil vás zrak, ani jste se nemuseli děsit, že z nějakého ústavu uprchla parta chovanců. To jen naše dlouhodobá soutěž pro školy o Tomáši Garrigueovi Masarykovi tentokrát dostala velice viditelný rozměr. Žáci na základě indicií získaných v předchozích týdnech v třebíčské knihovně sestavili zprávu, která jim řekla, že 6. listopadu budou moci v Třebíči prezidenta Masaryka opravdu spatřit, a dokonce si s ním budou i moci popovídat. Netušili však, že na ně čekají i další zajímavé osoby, takže si během dvou hodin poklusem projdou město a navštíví celkem dvanáct stanovišť s různými osobami, které se je budou vyptávat na zajímavosti o Třebíči. To navíc umocnil i stále narůstající soumrak, který v závěrečných desítkách minut

přecházel ve tmou, což zejména trase přes Hrádek a židovské město dodávalo atmosféru téměř jako z románů Jaroslava Foglara. Mimochodem, i ty byly při hře zmíněny, byť je pravda, že první příběhy Rychlých šípů vznikly až těsně před druhou světovou válkou – děti totiž pod Barborkou objevily i postavu hrající slepce, a tak si musely položit otázku, jak s takovým člověkem jednat. Naštěstí ve všech je stále ještě duch Mirka Dušína a jeho přátel, takže naprostá většina z nich si dodala odvalu, zeptala se, zda je pán s bílou holí součástí hry, a pak ho převedly přes silnici. Zajímavé bylo setkání před radnicí, kde na ně čekal elegantní pán s kloboukem. Děti ze ZŠ Benešova ZŠ Třebíč, Benešova v něm poznaly svého pana ředitele Jana Vaňka, který však představoval svého pradědečka, nejvýznamnějšího třebíčského starostu Josefa Vaňka. Pro toto stanoviště asi nemohlo být povolanejšího člověka, který by z dětí vymámil odpovědi na otázky, co jim jméno Vaněk říká a co vše zde za jeho starostování vzniklo.

Naprostá většina dětí byla velice šikovných, vědomosti měly opravdu dobré a úkoly zvládaly s bravurou. Celkem se jich po městě pohybovalo na sedm desítek. Až na jedno družstvo, v němž byli nejmladší účastníci, které proto doprovázela paní učitelka, pobíhaly po Třebíči samy a na základě indicií získaných od jedné postavy se vydávaly hledat další. Stanovišť bylo dvanáct, stejně bylo i týmů, díky čemuž všechny začínaly na jiném místě. Až na jeden dokončily v předepsaném čase 150 minut všechny celou trasu, která měřila zhruba pět kilometrů.

Jsem moc ráda, že se děti takto aktivně zapojily – a podle sdělení „herců“, kteří se po skončení soutěže sešli v mé kanceláři, je prý všechny soutěž velice bavila. Znalosti všech účastníků byly prý velice dobré, což se projeví i v celkovém hodnocení soutěže.

Tímto děkuji všem dětem (a paní učitelce Šabatové, která doprovázela nejmladší tým) i všem hercům, jak skvěle ke svým úkolům a rolím přistoupili. U mě jste jedničky!

Jihočeská Vesnice roku má skvělou starostku

Ve své pražské kanceláři v Kolovratském paláci jsem 10. prosince přijala příjemnou návštěvu v podobě paní Iva Zelenkové, starostky obce Čejetice. Obec Čejetice je malá vesnička na Strakonicku, kterou paní starostka vede natolik dobře, že si vysloužila titul Vesnice roku 2019 v jižních Čechách. Právem se tak onoho 10. prosince zúčastnila Slavnostního setkání vítězů soutěže „Vesnice roku 2019“ ve Valdštejnském paláci Senátu a při té příležitosti jsme se měly možnost setkat i osobně. Paní starostce moc fandím v jejím dalším počínání a pevně věřím, že toto ocenění pro ni bude velkou motivací do budoucna.

Mladí demokraté v Senátu

Ráda motivuji děti, mládež i dospělé k většímu zapojení do občanského života. Velkou radost mám, když zpětně vidím, že zaseté zrnko (myšlenka) zakoření a přichází praxe. V lavicích jednacího sálu Senátu v listopadu zasedli mladí lidé, kterým na budoucnosti nejen naší země záleží. To je naděje, která naplňuje moje srdce, že práce, kterou dělám, není zbytečná. Děkuji Hedvice Tomečkové za aktivní zapojení a Mladým demokratům za jejich činnost.

Výzkum potvrdil, že lidé členství v EU kvitují

Čtyřicetého října jsem se v Senátu zúčastnila Prezentace výsledků výzkumu Pew Research Center na téma "Evropa a Evropané – veřejné mínění o demokracii, tržní ekonomice a EU 30 let po pádu komunismu". Průzkumu se zúčastnilo 18 979 lidí ze 17 zemí (14 států EU, Rusko, Ukrajina a Spojené státy) a probíhal od 13. května do 12. srpna 2019. Podle výsledků průzkumu jen menšina lidí z bývalého východního bloku lituje třicet let po pádu komunismu převratných změn z období mezi lety 1989 a 1991. Lidé nicméně nejsou spokojeni ani se současnými politickými a ekonomickými poměry. Významná část obyvatel střední a východní Evropy je stejně jako v západní Evropě znepokojena fungováním politických systémů svých zemí a problémy jako nerovnost.

Průzkum se dotýká širokého okruhu témat a zahrnuje pohledy na přechod na demokratické hodnoty, volný trh, EU, evropské politické představitele, životní spokojenost, eco-

nomické podmínky, rovnost pohlaví, menšinové skupiny či politické strany.

Podle výsledků průzkumu jsou obyvatelé bývalého východního bloku obecně toho mínění, že členství v EU je pro jejich státy prospěšné. V regionu převažuje všeobecná podpora mnoha demokratických hodnot. Ačkoliv většina lidí se rozhodně hlásí k demokracii, míra, s jakou se zasazují o konkrétní demokratické principy, kolísá.

Už T. G. Masaryk ve svém díle Rusko a Evropa napsal, že „...demokracie žádá práci všech a každého jednotlivce a nechce, aby plodů práce se dostávalo těm, kdo nepracují“. Proto i já se snažím apelovat především na studenty a mladé lidi, se kterými se setkávám, aby se zapojovali do veřejného dění, chodili k volbám nebo i sami kandidovali a nebáli se na politiky obrátit.

Na posledním zasedání v roce 2019 i o postižených

S kolegou senátorem Jiřím Drahošem během zasedání

vání s emisními povolenkami. Senátor našeho klubu Miroslav Balatka navrhoval ve svém pozměňovacím návrhu peníze z výnosu z těchto povolenek vrátit do těžbou nejvíce poškozených regionů, avšak senátoři tento návrh zamítli.

Dvanáctý prosinec byl posledním dnem v tomto roce, kdy zasedalo plénum Senátu. Jednali jsme například o obchodo-

Zelenou jsme dali poslaneckému návrhu zákona, který dává občanům výsadu se rozhodnout se státem komunikovat elektronicky. Stát to musí brát na zřetel a podle toho se chovat. Ve výsledku má zákon přinést nejen urychlenou elektronizaci řady agend, ale také zjednoduší vyplňování elektronických formulářů, neboť se stát už nebude znovu ptát na údaje, které už má k dispozici a s jejichž sdílením občan souhlasí.

Schválili jsme také navýšení příspěvku na zaměstnávání osob se zdravotním postižením a zajištění valorizace tohoto příspěvku v případě dalšího zvyšování minimální mzdy.

Vyslovili jsme souhlas s ratifikací Smlouvy mezi Českou republikou a Gruzii o spolupráci v boji proti trestné činnosti.

Diskutovali jsme také nad ústavní stížností, která má napadnout nový zákon, jenž od nového roku sníží politikům ve dvou a více uvolněných funkcích plat z druhé funkce na 40 procent.

Připomněli jsme si památný den sokolstva

Sokolské kokardy na oblečení, vlajky na tramvajích a pietní akty po celé republice byly k vidění 8. října na Památný den sokolstva, letos poprvé to byl zároveň významný den ČR. Proč právě 8. října? V roce 1941, v noci ze 7. na 8. října, gestapo v rámci „Akce Sokol“ zatklo na 1500 sokolských činovníků. Byli mučeni, vězněni, deportováni do koncentračních táborů. Drtivá většina z nich se konce války nedočkala. Ještě během této noci podepsal Reinhard Heydrich úřední výměr o rozpuštění České obce sokolské, kterou nacisté považovali za nejnebezpečnější domácí organizaci, jejíž organizační aparát sloužil v masovém měřítku odboji. Nejvýznamnějším skutkem sokolů byla spolupráce při atentátu na Heydricha, jenž by se bez jejich doslova sebevražděné pomoci nemohl nikdy uskutečnit. Památným dnem sokolstva si připomínáme nejen tisíce sokolských obětí boje proti nacismu, ale i oběti všech sester a bratrů, kteří ve skoro 160leté historii Sokola položili životy v boji za vlast, svobodu a demokracii.

Ráda jsem přijela pozvání na pietní akt k uctění památky obětí na slavnostním nádvoří Tyršova domu, sídla České obce sokolské. Čest jejich památce!

Předávání stříbrných medaili Senátu

28. září. Den české státnosti, kdy si připomínáme zavraždění sv. Václava, patrona Čech a Moravy a jednoho z tradičních symbolů českého státu.

Dalším význačným symbolem české státnosti je také bazilika sv. Víta, jejíž slavnostní otevření po téměř šesti letech výstavby připadlo právě na svátek sv. Václava, a to přesně před 90 lety, tedy 28. 9. 1929.

Já jsem tento významný den oslavila částečně již den předtím, kdy jsem se ve Valdštejnském paláci zúčastnila slavnostního předání stříbrných medailí Senátu Parlamentu ČR u příležitosti Dne české státnosti. Pro rok 2019 se na seznam laureátů Stříbrné pamětní medaile dostalo 12 osobností (mj. i šéfa našich biatlonistů Jiřího Hamzu – na snímku), které ocenil předseda Senátu Jaroslav Kubera. Pokud byste se o jednotlivých oceněných chtěli dozvědět více, jejich medailonky si můžete přečíst na následujícím odkaze: www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=2811

Moje rodné Ocmanice navštívily Senát

S radostí jsem 14. září přijala v Senátu návštěvu občanů z mých rodných Ocmanic. S dvěma průvodkyněmi si měli možnost prohlédnout prostory Valdštejnského paláce, Valdštejnské zahrady a na chvíli se vcítit do role senátorů v Jednacím sále Senátu. Cestou do jednacího sálu jsme procházeli kolem busty T. G. Masaryka, který je mým velkým vzorem a u nějž si právě v den návštěvy Ocmanických připomněli výročí jeho úmrtí.

Děkuji vedení obce Ocmanice za organizaci a všem účastníkům přeji hezký zbytek slunečného dne v Praze a hlavně šťastný návrat domů. Pro příští návštěvu už snad budou moci vyměnit autobus za přímý vlak z Třebíče.

Jak bude probíhat výstavba nového bloku?

Možná jste na konci srpna zaznamenali zprávu o tom, že Ministerstvo životního prostředí vydalo kladný posudek vlivu na životní prostředí (EIA) pro výstavbu nových jaderných bloků v Jaderné elektrárně Dukovany. Stavba nového jaderného zdroje bude mít podle ministerstva přijatelné vlivy na životní prostředí a zdraví obyvatel. Záměr na stavbu jednoho až dvou nových bloků nechala úřadu posoudit firma ČEZ. A právě firma ČEZ 11. října zorganizovala společné setkání se zástupci regionu JE Dukovany, jehož cílem bylo předat informace o dalším postupu projektu stavby nového bloku jaderného zdroje v lokalitě Dukovany v návaznosti na vydání výše zmiňovaného souhlasného stanoviska Ministerstva životního prostředí.

Na setkání byli přítomni starostové z nejbližších obcí v okolí elektrárny, dále zástupci Občansko-bezpečnostní komise (OBK) i obou krajů. Zástupci ČEZu, jakožto členové Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů (dále jen NJZ) v čele s vládním zmocněncem pro jadernou energetiku Jaroslavem Mílem, nás seznámili s harmonogramem přípravy výstavby NJZ. Důležitou činností, která je podmínkou zahájení výběrového řízení na dodavatele, je především příprava dokumentace pro povolení k umístění NJZ, dokumentace k územnímu řízení NJZ a příprava procesu získání autorizace výroby elektřiny.

Zároveň nám nastínili úskalí výstavby, a to především možná odvolání, která by vedla k protahování získání stavebního povolení.

Celému procesu výstavby by pomohlo přijetí vládní novely zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací. Tato novela leží v současné době

Foto: JE Dukovany

v připomínkovém řízení Vlády ČR. Shodou okolností se budeme v Senátu na naší další schůzi Podvýboru pro energetiku a dopravu touto novelou zabývat, a proto jsme si pozvali k projednání zástupce tří dotčených ministerstev, jež se na přípravě této novely podílejí.

Po setkání nám zaměstnanci elektrárny ukázali dvě nové zubní ordinace, kterou budou v blízké době otevřeny pro veřejnost.

Tento den jsem strávila v Jaderné elektrárně Dukovany ale i z jiného důvodu. Byla jsem oslovena stát se členkou komise pro vyhodnocení práce studentů Fakulty Stavební VUT Brno zaměřené na modernizaci autobusového nádraží a řešení parkovacích ploch JE Dukovany. Vybírat z jednotlivých projektů nebylo jednoduché, všechny byly svým způsobem originální. Nejúspěšnější tři projekty byly i mými favority a já bych touto cestou chtěla pochválit všechny studenty, kteří se do soutěže zapojili.

Plná účast senátorů na setkání s Radou kraje

Jednání starostů obcí s Radou Kraje Vysočina v Kulturním sále areálu hradu a zámku v Polné bylo opět nejen pracovní, ale byl i čas na krátká a milá setkání. Za senátory z Vysočiny hlásím stoprocentní účast.

Na obrázku vlevo se mnou senátoři Jan Tecl (Havlíčkovsko), František Bradáč (Žďársko), Milan Štěch (Pelhřimovsko) a Miloš Vystrčil (Jihlavsko).

Křty knihy o Třebíči jako divadelní představení

V Praze se křtilo „zonkou“. Zleva pánové Jan Matoušek, Jiří Drahoš, Milan Krčmář, Jaromír Šofr a Tomáš Czernin.

Mám ráda historii. A nemusejí to být tlusté encyklopedie plné dat, z čeho se dá poučit. Stačí i staré noviny, v nichž si čtete články staré desítky let. Jsou to zprávy, které už třeba upadly v zapomnění, kterými však lidé tehdy žili. Události, které jsou v textu popsány, měnily jejich životy – a vlastně měnily i životy nás, kteří jsme ještě tehdy nebyli na světě. Vždyť tyto události ovlivnily životy našich prarodičů či praprarodičů a možná kvůli nim se naši

předkové ocitli v krajích, kde dnes žijeme.

Někteří toto pročitání starých novin povýšili na svůj koníček. Příkladem může být můj asistent Milan Krčmář, jenž na základě článků někdy starších než sto let, dokáže sestavit působivé příběhy. Právě v říjnu mu vyšla už druhá kniha vycházející ze skutečných událostí. Ty v roce 1925 plnily stránky prvorepublikových novin – a navíc se z větší části odehrály na Třebíčsku.

Román Bezejmenní měl dva křty. Jeden v Třebíči 24. října, kde přilákal do hudebního salonku knihovny na devadesát lidí, takže ti, kteří přišli později, buď museli zůstat stát, anebo zklamaně odešli, druhý v Praze 11. listopadu. Oba křty byly velmi neobvyklé, ale zároveň velmi zábavné – Milanovi s nimi pomohli herci ze souboru Ampulka, kteří nacvičili

jakýsi divadelní trailer, v němž se hráli některé příběhy popsány v knize. V Třebíči dokonce pomocí zajímavých divadelních vsuvek vybírali i kmotry románu. Milan totiž v Třebíči nechává na náhodě, kteří z jeho přátel mu knihu pokřtí, a tak rozhodovaly papírky zapečené do buchet, schované v cukřících či pod panáčky Trebitsch Whisky. Ta v Třebíči byla nejen křtícím médiem, ale díky slo-

vu Trebitsch, které se v románu několikrát objevuje, měla i souvislost s románem.

Souvislost s románem měli i tři ze čtyř kmotrů na „pražském“ křtu. Milan mě poprosil, abych o účast na křtu požádala své kolegy senátory Tomáše Czernina a Jiřího Drahoše, sám si domluvil pana prof. Jaromíra Šofra a pana Jana Matouška. Předkové pana hraběte Czernina, pana Šofra i pana Matouška jsou v knize Bezejmenní několikrát zmíněni (pan Šofr i pan Matoušek přímo v souvislosti s Třebíčí – Šofrovi

Průběhu obou křtů se zhostili herci z Ampulky.

mívali na Stařečce lékárnu a pradědeček pana Matouška pan Alois Neuman byl italský legionář, jenž bydlel na židovské čtvrti). Pan Drahoš ani jeho předci v knize zmíněni nejsou, Milan si ho ale velice váží, a proto byl čtvrtým kmotrem.

Bezejmenní jsou napsáni opravdu velice čtivou formou, takže je mohu jen a jen doporučit. A Milanovi přeji, aby mu to stejně psalo i nadále, aby nás stále seznamoval s příběhy, které jsme už dávno zapomněli.

V trebíčské knihovně nebylo k hnutí.

Memoriál Karla Podhájského v Jaroměřicích

V Jaroměřicích nad Rokytnou jsem se 5. října zúčastnila zahájení 81. ročníku Memoriálu Karla Podhájského. Jedná se o soutěž loveckých psů pojmenovanou po jednom z nejvýznamnějších československých kynologů, který se zároveň velmi věnoval i ornitologii. V Jaroměřicích jste tak mohli vidět nejen ušlechtilé psy z ČR i ze zahraničí, ale také několik dravých ptáků.

Akce je putovní, od minulého pořadatele ze Svitav ji letos převzal Okresní myslivecký spolek Třebíč. Ráda jsem podpořila naše myslivce nákupem dárkové poukázky pro soutěžící a nedávno také uspořádáním plavby po Dalešické přehradě pro děti sdružené v mysliveckých kroužcích a jejich rodiče.

Oslavy 20 let Domovu pro seniory Koutkova

„Dvacítka, to je taková krásná slečna,“ zaznělo 6. prosince v domově pro seniory na Koutkově ulici v Třebíči. A také, že ano – DPS Koutkova je opravdu krásné zařízení, které přesně 5. prosince oslavilo již 20 let od svého vzniku.

Musím říct, že všichni jeho obyvatelé jsou mému srdci velmi blízcí. Mnohé z nich znám opravdu dobře, protože se s nimi setkávám v rámci dobrovolnických dnů. A proto jsem byla ráda, že si s nimi mohu na toto významné výročí přituknout. Protože dvacítka, to je zkrátka skvělý věk – dospělost, krása, ale přitom ještě mladická rozvernost. A přesně to vystihuje i DPS Koutkova. Už je velmi dobře zavedený, krásně vybavený, zároveň ale stále přináší něco nového. Viděli jsme to i na projekci, která nám ukázala nejen samotné začátky domova, ale také aktivity, jichž se zdejší obyvatelé účastní. Kdokoli chce, může si užít pohybu při petanque (mimochoodem, na nedávné celorepublikové soutěži ve Zlíně tým z DPS Koutkova vyhrál zlato), osvěžovat si mozkové buňky v uni-

verzitě třetího věku nebo se účastnit kulturních programů. Domov má skvělé vedení, které o klienty opravdu dobře pečuje. Paní ředitelka Helena Chalupová je žena na svém místě, stejně jako bývala její předchůdkyně paní Božena Fáberová, která klientům také přišla pogratulovat.

Já osobně bych ze všeho nejvíce chtěla obyvatelům domova popřát, aby slůvko „domov“ nechápali jen jako úřední výraz na papíře či na ceduli, ale bylo hlavně hluboce uloženo v jejich srdcích. Děkuji paní ředitelce, ale i sestřičkám, kuchařkám, uklízečkám, dobrovolníkům, zkrátka všem, kteří se snaží vytvářet takové podmínky, aby se vám v domově dobře žilo. Ať na vás dohlíží anděl strážný, kterého jsem věnovala paní ředitelce, a svíčka s vyobrazením Svaté rodiny, která byla mým druhým darem, je pro vás světlem života.

Velké poděkování patří i všem vystupujícím: spolku Míša a Míša, kapele Lučanka a dalším. (O DPS Koutkova též str. 29.)

Vzpomínkové shromáždění k 17. listopadu

V prostorách Senátu se 14. listopadu uskutečnilo slavnostní shromáždění u příležitosti 30. výročí 17. listopadu 1989, které pořádal předseda Senátu PČR Jaroslav Kubera. Z fotografií, které zde vznikly, vyzařuje spíše smutek. Hned v úvodu jsme zhlédli filmový záznam z roku 1989. V každém z nás vyvolal řadu vzpomínek na násilné potlačování pokojné demonstrace studentů, jejich prosby za svobodu a volání po demokratických hodnotách. V té době mi bylo 21 roků, v tom roce jsem se vdávala a čekala svého prvního potomka. Vše jsem proto prožívala mnohem intenzivněji. Všechny tyto vzpomínky se mi znovu promítly a já zatlačovala slzy v očích, abych zachovala i určitou důstojnost celé slavnosti. Zato nyní, když to celé píš, si mohu nějakou tu slzu dovolit. Co je ovšem smutnější, že 30 let po sametové revoluci se útočí na demokratické hodnoty a systémy v naší zemi, které jsme si díky odvaze studentů a dalších odvážných občanů nelehce vydobyli. Útočí se na Senát, na Ústavní soud, na Nejvyšší kontrolní úřad, jednoduše na vše, co se nyní představatelům moci nehodí. Nenechme si vzít naši svobodu. Proto ani já na Letné nemohla chybět. (O 17. listopadu též strany 1 a 34, o Letné více na straně 35.)

Rozsvícení vánočního stromu v Koněšíně...

Zářící stromek na koněšínské návsi

I v Koněšíně nám na návsi svítí vánoční stromeček. Slavnostně jsme jej rozsvítili v sobotu 30. listopadu při příjemném setkání se spoluobčany nad šálkem punče, svařáku či čaje za doprovodu vánočních koled, které si pro nás připravily děti z místní základní a mateřské školy. Jsem moc ráda, že se tato tradice, kterou jsem v roce 2009 zavedla, ujala a lidé nejen z Koněšína se tak každoročně mohou sejít, vidět své blízké a přivítat advent. Výtěžek z prodeje občerstvení se pravidelně daruje na dobročinné účely a letos poputuje rodinně Řezáčových do sousedního Studence.

Nejen tady je vidět, jak je důležitá podpora spolků na malých obcích, bez nichž by se podobné akce nemohly uskutečnit. Proto všem, kteří se na přípravě podíleli, moc děkuji. Díky patří také dětem, které si pro nás připravily hudební vystoupení a rozdávaly nám napečené perníčky.

Pro veřejnost byla v prostorách obecního úřadu Obec Koněšín připravena výstava fotografií ze života a dění v obci.

Přeji všem krásně prožitou první neděli adventní.

...i na Karlově náměstí v Třebíči

Poté, co jsem si v sobotu s chutí užila rozsvícení vánočního stromu u nás v Koněšíně, zamířila jsem v neděli na podobnou akci také do Třebíče. Bylo to poprvé za posledních možná dvacet i více let, co jsem zažila vstup do adventu někde jinde než v mé domovské obci – a tak jsem byla velmi příjemně překvapena atmosférou. Na Karlově náměstí se sešly snad dva tisíce lidí, kteří popíjeli svažené víno a ochutnávali vánoční dobroty, prostě po celém městě už vládla předvánoční nálada. Do toho mladí trumpetisté ze ZUŠ Třebíč ze třídy pana učitele Matouška hráli koledy a děti ze souboru Okáčků při MŠ Duha zpívaly písničky, které pro ně složila paní učitelka Zoňová – mimo jiné i o Mikuláši na trebičské radnici, což pobavilo nejen mě, ale určitě i všechny přítomné.

Svátečního slova s vánočním poselstvím se ujal pan starosta Pavel Pacal. Velmi pěkně hovořil o hodnotách, které nám utíkají mezi prsty. A také o tom, že ze všeho nejvíce můžeme svým nejbližším darovat čas. Až s věkem si většinou začínáme uvědomovat, jak častou chybou bylo říkat svému okolí, dětem, partnerovi, rodičům, kamarádům: „Já nemám čas.“ Pojďme se pokusit o nápravu alespoň v době adventu a nadcházejících Vánoc.

Následně tři holčičky s panem starostou odpočítaly „pět, čtyři, tři, dva, jedna...“ – a strom se krásně rozsvítil. Na náměstí se ale nerozzářila jen jedle obrovská dovezená tentokrát z ulice Dr. Suzy, ale celé nádherně ozdobené náměstí s kostelní věží a dalšími přilehlými ulicemi. Přijela jsem do tmy, ale odjížděla jsem z nádhery, která může konkurovat velkým a „vánočně zavedeným“ městům. Už se těším na vá-

noční trhy na náměstí, které startují 13. prosince. Třeba se tam potkáme u teplého a lahodného nápoje, nebudeme spěchat a navzájem si darujeme svůj čas.

Vítejte v adventu, moji milí.

Rozsvícení vánočního stromu na Karlově náměstí v Třebíči jsem sledovala s paní Dášou Pacalovou, manželkou trebičského starosty Pavla Pacala.

Besedy se žáky základních škol a gymnázia

Velice ráda vždy přijímám pozvánky na besedy se žáky a studenty. V říjnu a listopadu jsem absolvovala hned tři, a to vždy v Třebíči, konkrétně na ZŠ Benešova, Gymnázium Třebíč a ZŠ Bartušova. A na všech mě překvapilo, jak jsou žáci šikovní a jak se zajímají o dění kolem sebe.

Asi je to i učitelé, protože všichni tři se mnou spolupracují na našem projektu o prezidentu T. G. Masarykovi. Konkrétně na „bartušce“ je to paní učitelka Šedová, na gymnáziu paní učitelka Chybová a na „benešce“ pan učitel Mikoláš. Všechny tři obdivuji pro jejich aktivitu a lásku k dětem. Vždy si s nimi mám co říct a vždy musím konstatovat, že jde o „moji krev“.

Se žáky ZŠ Benešova jsem si popovídala 7. října.

Na ZŠ Bartušková jsem zavítala 29. listopadu.

Gymnázium Třebíč jsem navštívila 18. října.

Jaká je budoucnost české energetiky?

Trendy evropské energetiky, tak se jmenoval již 9. ročník konference pořádané 19. listopadu firmou TOP EXPO CZ, která mě přizvala k jejímu zahájení. Program byl vskutku nabitý a být mě nejvíce zajímal panel s názvem Jádru a klimaticko-energetické cíle ČR, ráda jsem si vyslechla i ostatní řečníky s tématy smart technologie, inovace a nová technická řešení v energetice ČR a EU nebo nový klimaticko-energetický balíček EU a budoucnost české energetiky. Informace ráda předám svým kolegům z Podvýboru pro energetiku a dopravu VHZD Senátu ČR a též je využiji ke své další práci. Pořadatelům a všem partnerům konference děkuji za pozvání.

Talenti z Polné zpívali na Kulturním létě v Senátu

Nechte zvony znít, Jezdím bez nehod, Saxana nebo třeba Cabaret, Can't buy me love a Champs Elysées... to je jen malý výčet skladeb, které jsme si 26. září mohli v podání Orchestru ZUŠ Polná poslechnout. Jednalo se o poslední koncert v rámci Kulturního léta v Senátu, nad kterým vzal záštitu kolega senátor Miloš Vystrčil. Musím přiznat, že nad výkony mladých muzikantů se mi tajil dech. Vidět talenty z našeho kraje vystupovat v krásných prostorách Valdštejnské zahrady, za příjemného podzimního počasí a ještě ke všemu hrát skladby mému srdci blízké byl pro mě výjimečný kulturní zážitek.

Zasedání Občanské bezpečnostní komise

Občanská bezpečnostní komise při Jaderné elektrárně Dukovany od svého vzniku v roce 1996 usiluje o posílení vzájemné důvěry mezi občany, obcemi, městy a elektrárnou. Její činnost pro laickou veřejnost je nezastupitelná. Pravidelně

se snaží informovat nejen starosty obcí v regionu JE Dukovany, ale i ostatní veřejnost o provozu elektrárny. Jednou z jejích aktivit je mimo jiné pořádání seminářů s odborníky, politiky a institucemi, které mají přímý vliv na provoz JE Dukovany. Osmadvacátého listopadu se jeden takový uskutečnil na Zámku Valeč a já měla tu čest se jej nejen zúčastnit, ale také se podělit se svými bývalými kolegyněmi a kolegy starosty o činnost Podvýboru pro energetiku a dopravu Hospodářského výboru Senátu PČR Senát Parlamentu ČR a také senátního Výboru pro záležitosti EU, kde otázku dalšího směřování v oblasti energetiky ČR ve vztahu k EU velmi často projednáváme. Dále jsem je informovala o nedávno proběhlé konferenci na téma Trendy evropské energetiky. Závěrem jsem poděkovala všem přítomným za to, že i po těch letech stále táhneme za jeden provaz, a vyslovila přání, aby nás neopouštěla energie a elán táhnout za něj dál. Náš cíl je jasný – výstavba nových jaderných zdrojů, které nahradí ty současné dosluhující. Všem, kteří se v tomto směru angažují už řadu let, i ti, kteří se po volbách obměnili, ale rychle mezi nás zapadli, patří velký dík.

Dámy a pánové, jsem na vás hrdá a těší mě, že nyní mohu pomoci z druhé strany.

Kde se bere recidiva a jak na ni?

Tímto bych chtěla velmi poděkovat Oblastní charitě Třebíč. A to za krásnou akci, na níž jsem se 17. října seznámila s mnoha zajímavými lidmi a vyslechla si řadu podnětných názorů, jež mohou pomoci mnoha lidem i celé společnosti.

„Kde se bere recidiva a jak na ni?“ byl název této akce, kterou jsem měla tu čest spoluzaštiťovat. Sjeli se na ni odborníci z celé republiky, experti věnující se vězňům či sociálně znevýhodněným občanům a dalším, kteří mají tendenci, li-

Na konferenci se sešly desítky účastníků z celé republiky.

dově řečeno, chytнут se špatné party a spadnout do spirály neustávajících problémů, opětovných trestných činů a s tím spojeného odsuzování ze strany většinové společnosti. Právě recidiva je nejhorší problém, který se ale týká nás všech – je totiž nesmírně drahá, ze státní pokladny, tedy z našich peněz, vyčerpává značné množství finančních prostředků. Tomu lze bránit důkladnou prevencí, která problematičtější jedince pomáhá směřovat k lepšímu životu, k jeho naplnění a také zapojení do společnosti.

Jako starostka jsem i na malé obci poznala velmi problematické kriminální případy. Jistě, ne vše lze předvídat, ale určité příznaky je možné vyzorovat už třeba v dětském věku daného jedince. Na konferenci jsem proto upozornila, jak významnou roli mohou právě na obcích v tomto případě hrát zájmové spolky, ať už jsou to hasiči, myslivci či tělovýchovné jednoty. Ty totiž lidem dávají šanci se uplatnit, realizovat se. Člověk, který je jejich členem, navíc vidí, že pomáhá obci a rozvíjí komunitu, cítí, že dělá něco hezkého a že ostatní jsou mu za jeho práci vděční.

Já jsem ale také vděčná pracovníkům Oblastní charity Třebíč, že se i oni touto problematikou zabývají. Jejich centra, jako je Al Paso, Ambrela, klub Barák, K-Centrum Noe, Prison Wings, Centrum podpory rodin Ruth a mnoho dalších, umějí s těmito lidmi pracovat a pomáhat jim. Máte můj velký obdiv.

Kříž obětím výbuchů v koněšínské Prachovně

Pokud půjdete po zelené značce z Vladislavi do Koněšína, zhruba v půlce cesty dojdete k Prachovně. Jedná se o tři domy katastrálně spadající pod můj domovský Koněšín. Právě zde se před mnoha a mnoha lety vyráběl střelný prach – což mělo za následek řadu úmrtí. Stačila jediná jiskra, jediný chybný krok, kdy se kov dotkl kovu, a neštěstí bylo hotovo. Asi nejznámější tato tragédie se stala v roce 1848, kdy zde zahynuli dělníci Maštera a Martínek, podobných případů však bylo mnohem více.

Všechny tyto oběti, ale i pozůstalé po nich, dosud upomínal obrázek Panny Marie na jednom ze stromů u cesty, od 5. října je ale připomíná i kříž. Ten se tak stal třetím v pořadí po kříži usazeném v Koněšíně u příležitosti stého výročí republiky a obětím druhé světové války. Kříž u Prachovny stejně jako ty předchozí posvětil vladislavský farář P. PhDr. Jindřich Zdík Zdeněk Charouz, O.Praem., Th.D., a to za účasti koněšínských, číměřských a vladislavských občanů. Jsem moc ráda, že se této akce

zúčastnily také děti ze ZŠ a MŠ Koněšín, které přednesly pěkné básničky, a že se několika skladbami zapojil náš pěvecký sbor Klokočí, s nímž jsem si po delší době opět ráda zazpívala.

Osazení kříže mě těší dvojnásob proto, že se jedná o dokončené dílo, které jsem započala ještě jako starostka Koněšína. Kříž v Prachovně věnovala rodina Ošmerova, pozemek pro jeho umístění nám poskytla paní Oldřiška Vyletělová s rodinou. Dovolte, abych jim tímto poděkovala, jakož i poděkovala obci Koněšín a SDH Koněšín za organizaci akce, koněšínským ženám, které na akci napekly koláčky, dětem a pěveckému sboru za pěkné vystoupení a všem ostatním, kteří se na akci podíleli. Všichni společně jsme tak mohli důstojně uctít památku našich předků, kteří tu před lety zahynuli.

Pro mě osobně mělo toto dopoledne ještě jeden význam – připomněla jsem si tak svého tatínka, který by právě 5. října oslavil 74 let. A s ním také náš pan prezident Václav Havel. I on by měl ten narozeniny, a to třiaosmdesáté.

S vladislavským farářem P. Jindřichem Zdíkem Zdeňkem Charouzem u nového kříže v Prachovně

Kdykoli půjdete kolem Prachovny na procházku, zastavte se prosím u kříže a chvíli rozjímajte. Tragická historie tohoto krásného místa v údolí řeky Jihlavy tak v našich srdcích a myslích nebude zapomenuta.

Třešeň svobody a kříž ke vzniku republiky

Po roce jsme se 27. října vydali s koněšínským pěveckým sborem Klokočí na stejné místo, abychom naši třešeň svobody vysázenou k 100. výročí republiky mohli nahradit novou. Ta původní se bohužel neuchytila. Mám radost, že si spolky své stromy svobody pečli-

vě hlídají, a místo, které jsme všichni společně brigádnicky připravovali pro výsadbu stromů, osazení kříže a laviček, pravidelně navštěvují. Nová třešeň je tedy vysázená, pečlivě zalitá i zapitá, a pochopitelně jsme jí nezapomněli věnovat několik tematických písní.

Následně jsme se přesunuli ke kříži, který nám připomíná vznik republiky a jeho důležitost i pro další generace.

Zde jsme položili kytici za celou naši obec, jako symbol poděkování, a zároveň naděje pro naši vlast a odkaz demokratických hodnot našeho prvního prezidenta T. G. Masaryka. Nechyběla hymna a oblíbené písně našeho prvního prezidenta. Děkuji všem členům sboru a jeho příznivcům za krásný počín, kterého jsem součástí.

Pořízení fotografií jsem tentokrát svěřila slečně Monice Němcové, žákyni 7. třídy, která do Koněšína velmi ráda jezdí na prázdniny k prarodičům. Pracovat s dětmi a mládeží mě vždy naplňovalo, a když navíc vidím jejich opravdový zájem a ochotu, co si více může člověk přát. Milá Moniko, děkuji za pořízení fotografií, ale i videí, jsi šikovná a ve světě se určitě neztratíš.

Jaroměřický chrám čeká rekonstrukce. Přišly se s

Když jsem psala tento příspěvek, bylo 22. září. Neděle, tedy sváteční den. Musím se ale přiznat, že já veliký svátek zažila už o dva dny dříve v pátek – a se mnou asi všichni občané Jaroměřic nad Rokytnou, kteří mě pozvali na krásnou, byť trochu smutnou akci. Poslední den otevřených dveří tamního barokního skvostu, chrámu sv. Markéty. Tento svatostánek, který svou nádherou nemá v širokém okolí obdoby, je totiž v havarijním stavu. Trámy ničí tesařík a plíseň, obrovská kupole, která je fakticky symbolem Jaroměřic, praská. Tím velmi trpí i vzácné fresky, které jsou v kupoli namalované a které roku 1734 namaloval Karel František Tepper. Statika celé kupole je už silně narušená, zdívo se totiž posunulo o několik centimetrů. Jedinou možností je tedy generální oprava. Její cena? Nejméně sto milionů korun!

Zdá se to být jako obrovská částka – a také, že je. Ale chrám sv. Markéty, bez něhož by Jaroměřice nad Rokytnou nemohly být nazývány Moravskými Versailles, si ji zaslouží. Stejně jako občané Jaroměřic, kteří jsou na svůj chrám tak hrdí, a stejně jako občané celé naší země, protože – byť si to třeba ani neuvědomují – chrám je opravdovým architektonickým unikátem. A stejně jako občané celé Evropy, protože chrám sv. Markéty je perlou evropské architektury, která se může měřit třeba s památkami ve Španělsku či Itálii. Pátek 20. září 2019 byl posledním dnem, kdy jste chrám mohli na dlouhou dobu navštívit – a Jaroměřičtí tento den pojali opravdu velkolepě.

Až budou Baruška s Michalkou chodit do školy, uvidí chrám v plné kráse

Samotný Jan Adam z Questenberka, majitel jaroměřického panství a stavitel chrámu, spolu se svou chotí pozdravili všechny obyvatele Jaroměřic a svěřili panu faráři Tomáši Holcnerovi, který byl hlavním iniciátorem oprav, veškerou svoji důvěru, že záměr dovede až do konce. Otec Tomáš na tyto práce však nebude sám. Jak řekl, vše stojí na čtyřech pilířích – myšlence, odvaze, příležitosti a partnerství. Všechny čtyři se navzájem doplňují. Bez prvotní myšlenky a důvěry, kterou mu dali jeho farníci, by v sobě nenašel odvahu se do takového velkého projektu pustit, pak se ale objevily příležitosti ve formě dotací a hlavně partnerů v podobě Kraje Vysočina, Ministerstva kultury, památkářů a dalších důležitých institucí, kteří oně myšlenky byli nakloněni. A nyní, jakkoli se to nezdá, jsou práce díky tomu již z poloviny hotovy. Veškerá dokumentace je již zařízena, smlouvy podepsány. Jen tato fáze trvala tři roky – a další tři roky budou trvat opravy. Během nich chrám změní barvu, aby odpovídala baroknímu slohu podobně jako přilehlý zámek, zcela se opraví kupole, ale i podlahy, prostory chrámu budou upraveny tak, aby sloužily k setkávání věřících i turistům. (Pokračování...)

S iniciátorem celé akce, jaroměřickým farářem P. Tomášem Holcnerem

Jan Adam z Questenberka, jeho choť a Musica Animata

Chrám sv. Markéty čeká nákladná oprava.

ním rozloučit stovky lidí

Pracovníky čeká spousta práce, u kterých jistě nebudou chybět třeba i nenadálé situace, mnohdy i zmatek – ale sama svatá Markéta zvítězila dle legendy nad drakem, který je symbolem zmatku a chaosu. A já věřím, že sama svatá Markéta bude nyní všechny, kdo se na pracích na jejím chrámu budou podílet, ochraňovat před tímto drakem.

Já osobně bych chtěla všem, kdo se na tomto projektu podílejí, poděkovat za odvalu. Ze všech však cítím, že své práci věří – a hlavně, že v ní vidí něco velkolepého, něco, co mohou ve své profesi vykonat třeba jen jednou za život. Chápu, že to, do čeho se pustili, je práce nejen pro nás, ale hlavně pro příští generace.

Což se mi potvrdilo i přímo v chrámu během slavnostního večera. Nevím, snad to byla náhoda, ale rozhodně to bylo symbolické... Seděla jsem v první řadě, hned v blízkosti Questenberků a zpěvaček a zpěváků ze souboru Musica Animata, kteří provázeli celý večerem. A najednou se u mě objevila dvě malá děvčátka. Zezadu přes ty davy neviděla, a tak se zcela samozřejmě prodrala mezi lidmi až dopředu. A pak si mně sedla na klín. Tak hezky a nenuceně – jak to umějí jen malé děti. Dívčky byly moc hodné a až do konce poslouchaly koncert a sledovaly všechny řečníky. Když vše skončilo, začaly si se mnou povídat. Prý se jmenují Baruška a Michalka a na koncert přišly s babičkou a maminkou. Jenže stály úplně vzadu, a tak jim babička řekla, ať zkusí jít trochu blíže ke zpěvákům. Do školy půjdou až příští rok, ale když jsem viděla jejich kuráž, už teď vím, že se ve světě neztratí. A také vím, že to budou právě ony, ta příští generace, jakož i generace, které přijdou po nich, komu je záchrana chrámu sv. Markéty určena. My ji neděláme pro sebe, děláme ji hlavně pro ně – pro Barušku, Michalku a jejich kamarády a kamarádky. Ačkoli si tyto holčičky zřejmě neuvědomovaly, při jak významné chvíli se tento večer ocitly, až budou větší, budou chrám sv. Markéty obdivovat tak jako my. A kdo ví, třeba budou i při slavnostním znovuotevření chrámu, které se plánuje na 23. února 2023. Tou dobou budou už chodit do školy, a tak si pro návštěvníky třeba připraví také nějaký pěkný program stejně, jako si jej v pátek připravily děti z jaroměřické ZŠ Otokara Březiny pod vedením pana ředitele Zdeňka Uttendorfského. A pak budou celý život vzpomínat, že byly při tom – při jedné z nejvýznamnějších chvil v moderních dějinách Jaroměřic.

Milí občané Jaroměřic nad Rokytnou, přeji vám hodně štěstí a trpělivosti při opravě tak velkolepého chrámu, na který můžete být právem pyšní. Věřím, že to dobře dopadne. Ať nad vámi svatá Markéta stále bdí.

A ještě malý dovětek – na opravu můžeme přispět všichni pomocí tohoto účtu: 227291789/0300. Pevně věřím, že na něm budou částky přibývat. I ta nejmenší se počítá.

Budějovice včera a dnes

V Moravských Budějovicích už v poslední dny léta směle hleděli do příštího roku. V pátek 20. září v tamních konírnách totiž pokřtili nový kalendář „Moravské Budějovice dříve a dnes“ tamního sdružení Paprsek radostného žití, který už čtyři roky v řadě dokumentuje proměny Budějovic. Fotografie jsou na každé stránce dvě – jedna ze starých dob, a pak nová, zachycující stejné místo v současnosti. I mnozí obyvatelé Moravských Budějovic překvapeně koukali, jak některá zákoutí vypadala, jak se přestavěly domy na náměstí Míru či jaké byly v Budějovicích za první republiky obchody.

Kalendář představila paní místostarostka Jana Kiesewetterová, která zároveň poděkovala i jeho tvůrci – budějovickému kronikáři a redaktorovi tamního zpravodaje Luboši Janouškovi. Ten musel mít s kalendářem opravdu spoustu práce, protože vyfotografovat mnohá místa stejně jako před sto lety, to už chce opravdu hodně tvůrčího ducha. Někde vám v záběru stojí stromy, jinde nový dům, někde naopak původní domy nestojí vůbec. Poděkování také patří všem moravskobudějovickým občanům, kteří mu přinesli staré snímky, z nichž mohl vycházet.

Fotografie z kalendáře bylo možné zhlédnout i na výstavě v konírnách, před nimiž v pátek proběhla také slavnost Rok poté. Na ní si občané připomněli rok od dokončení revitalizace náměstí Míru a o dobrou náladu se postarali členové souboru ZUŠ Moravské Budějovice (J)Elita Band a kapela Like-it.

Velmi ráda jsem se této akce zúčastnila a moc mě potěšilo, že jsem mohla být jednou z kmotřiček nového kalendáře. Vždy říkám, že je dobré si připomínat staré časy, aby lidé měli srovnání s dneškem – a proto si cením toho, že Paprsek radostného žití stále přichází s novými nápady, jak občanům Budějovic tato setkání staré a nové doby zprostředkovat. Děkuji panu starostovi Vlastimilu Bařinkovi a paní místostarostce Janě Kiesewetterové za pozvání a občanům Budějovic přeji, aby na své město byli pořád tak hrdí. Mají k tomu důvod – Moravské Budějovice jsou krásné. A to dříve i dnes.

Třebíčská nemocnice otevřela dveře

Na střeše třebíčské nemocnice jsem byla poprvé.

Stejně jako stovky z vás jsem si 7. září nenechala ujít Den otevřených dveří Nemocnice Třebíč.

O tom, jak se nemocnice modernizuje doslova před očima, snad ani psát nebudu, to asi vidí každý – na Dni otevřených dveří jsem ale mohla zjistit, co vše se vlastně skrývá pod ní a co ji fakticky udržuje v chodu. Paní ředitelka Eva Tomášová a pan náměstek František Kalina nás vzali do Energo-centra, tedy k různým agregátům, které jsou nezbytné v případě, že by vypadl proud, a do velína, jenž 24 hodin denně po celý rok drží pohotovost pro případ nenadálých situací. V třebíčském velíně pracuje celkem deset zaměstnanců, kteří nejen neustále sledují monitory, na něž se přenáší obraz z kamer či různých čidel, ale také jsou připraveni kdykoli vzít šroubovák a připevnit zde uvolněnou kliku, onde rozbité umyvadlo. Mají tedy na starosti jak ty velké zádrhele, k nimž našťástí nedochází příliš často, tak i drobnosti, které nicméně dokážou pořádně ztrpčit život. Personál nemocnice

je ale skvělý, a tak tyto nepříjemnosti mnohdy opraví dříve, než je návštěvníci vůbec zaznamenají.

Velkým zážitkem byla návštěva hal s agregáty – a to jak nejnovějšího typu, tak i těmi staršími. Ani si to neuvědomujeme, ale nemocnice disponuje zásobárnami nafty, díky níž by v případě blackoutu byla elektricky soběstačná asi týden.

Celkový obrat třebíčské nemocnice je asi 900 milionů korun ročně, tedy 75 milionů korun měsíčně. Zdá se to jako velká částka, ale ve skutečnosti je silně podhodnocená. Kvalita služeb je vynikající, prostředí také – ale to také něco stojí. Obrovským problémem je nedostatek personálu, zejména lékařů, kteří často míří do velkých fakultních nemocnic či do zahraničí, kde jsou lepší platy.

Mnozí z nás si to, jak je nemocnice kvalitní, ale že i kvalita něco stojí, uvědomí až v okamžiku, kdy jsme my nebo někdo z našich blízkých v nemocnici hospitalizován. Ráda bych proto apelovala na podnikatele či firmy, které uvažují o sponzoringu nějakého subjektu – uvažujte právě o třebíčské nemocnici. Každá koruna navíc se hodí, i přístroj za deset či sto tisíc korun dokáže zachránit lidský život. Možná právě ten váš.

Jsem ráda, že nemocnice Dny otevřených dveří pořádá. Lidé jednak vidí, jak je naše zdravotnictví na vysoké úrovni a troufnu si říci, že máme opravdu nejlepší nemocnice z celé Evropy, a to jak na východ, tak na západ od našich hranic, ale že tato kvalita musí také něco stát. A samozřejmě jsem také ráda, že nemocnice v rámci těchto dnů pořádá i preventivní prohlídky, měření tlaku či cholesterolu. I taková náhodná prohlídka může leckomu zachránit život.

Děkuji za milé pozvání paní ředitelce Evě Tomášové a všem, kteří se na Dni otevřených dveří podíleli, a že jich nebylo málo. Přála bych naší nemocnici, aby měla vždy dostatek lékařů, sester a dalšího personálu a též dostatek financí na svůj provoz.

Zasedání rady mikroregionu Horácko

V podvečer 3. prosince se na svém zasedání sešla rada ekologického mikroregionu Horácko, které mám tu čest předsedat. Rada je složena ze zkušených, pracovitých a ochotných starostek, starostů a zastupitelů obcí, kteří se snaží pro své kolegyně a kolegy z 33 obcí získávat dotace a podílejí se na dalším rozvoji našeho mikroregionu. Tentokrát jsme rádi přijali pozvání od pana místostarosty Pozdatína pana Jaroslava Musila k návštěvě a prohlídce Agro školy, která se nachází nad obcí směrem k Pyšelu na místě bývalé hájenky. Jedná se o soukromou střední školu zemědělskou, jejíž představení a prohlídku prostor nám zprostředkoval pan Jan Břížďala, statutární zástupce ře-

ditelky školy. Na společné jednání byl přizván i pan Pavel Gregor, ředitel Svazku pro komunální služby ESKO-T, který nás informoval o připravované nové legislativě v nakládání s odpady. To, co se na nás v tomto směru chystá, bude hodně náročné. Naše jednání již následně pokračovalo tradičními body, jako je projednání a schválení rozpočtového provizoria, schválení rozpočtových úprav či odsouhlasení inventarizační komise pro provedení řádné inventarizace majetku. Závěrem bych ráda poděkovala za milé přijetí vedením školy, pořízení fotografií Jardu Musilovi a všem svým kolegům za jejich celoroční práci pro mikroregion.

Pět třebíčských fotografů vystavilo svá díla

Doslova pastvou pro oči byla výstava velkoformátových fotografií, která do 3. listopadu probíhala ve výstavní síni Předzámčí u infocentra baziliky sv. Prokopa v Třebíči. Její název Kouzlo přírody plně vystihuje téma, jemuž se věnuje. Můžete zde vidět nádherná panoramata hor i luk, detailní pohledy na květy, strukturu dřeva či hrající si syslí rodinku, ale i krajinu Moravského Toskánska.

Výstavu připravila formace Pět třebíčských fotografů, kam patří Drahomír Jeleček, Jaroslav Hedbávný, Josef Němec, Josef Prodělal a Vladimír Brauner. Tato skupina vznikla před patnácti lety, a výstava tedy reflektuje toto půlkulaté výročí – aby ale těch jubileí nebylo málo, je věnována zejména letošním šedesátinám Drahomíra Jelečka a Jaroslava Hedbávneho. A k tomu musím zmínit i letošní pětadesátiny Vladimíra Braunera. To vše vypovídá o tom, že výstava je vlastně oslavou. Oslavou krásy, ale hlavně umu zmíněných pánů. A také jejich přátelství, protože když byli pánové Jeleček a Hedbávný osloveni MKS Třebíč, aby výstavu uspořádali, vyžádali si, aby na ní byly vystaveny i snímky jejich kamarádů. Nikdo z nich nehraje na sebe, všichni tvoří celek – a i když každý fotografuje něco jiného, jinou technikou, jiným stylem, výstava má kompaktní ráz, který návštěvníkovi přináší veliký zážitek.

S Josefem Prodělalem, Drahomírem Jelečkem, Jaroslavem Hedbávným a Josefem Němcem na vernisáži jejich výstavy v třebíčském Předzámčí

Moc ráda jsem si s pány Hedbávným, Jelečkem, Prodělalem a Němcem popovídala – a tímto zdravím také pana Braunera, jenž se vernisáže bohužel nemohl zúčastnit. Pánové, fotte i nadále a co nejvíc, protože vaše snímky jsou velice inspirativní a potěchou pro oko. Jsem moc ráda, že v Třebíči máme tak nadané fotografy, jako jste vy.

Chcete-li se o autorech dozvědět více, navštivte webové stránky www.pet-fotografu.cz.

Nejkrásnější zvíře, zvíře pro rytíře, jmenuje se kůň

Tak začíná jedna z písniček Zdeňka Svěráka a já mu musím dát za pravdu. Kůň je opravdu krásné zvíře – a této krásy jste 8. září mohli vidět v Třebíči opravdu mnoho. Na Polance se konal už XXVIII. ročník Chovatelského dne, na který se sjeli koně ze širokého okolí. Tuto akci pořádá Vyšší odborná škola a Střední škola veterinární, zemědělská a zdravotnická Třebíč, jejíž paní ředitelka Lenka Havlíková mě pozvala, abych zhlédla část soutěží.

Gratuluji všem vítězům, kteří se zúčastnili parkurových i záprahových soutěží, protože tak ladné pohyby a tak dokonalé vedení se opravdu vidí jen málokdy. Hodnotím to laickým pohledem, takže odborník by třeba nějaké chyby našel, diváci ale byli stejně nadšení jako já.

Kromě koní jste ale na Polance mohli zhlédnout i další zvířata. Mnohé městské děti tak možná poprvé zblízka viděly krávu, ovečku či kozu, nechyběly ale ani slepice či králíci. Zajímavá byla také drezúra psů, na nichž bylo vidět, že si ji nejlepší přátelé člověka opravdu užívají.

A ti nejkrásnější přátelé, tedy koně? Jsem ráda, že jsem jich na Chovatelském dni mohla vidět tolik, od malinkých poníků, přes vznešené starokladrubske vraníky až po obrovské fríské koně. Všichni byli krásní a já děkuji všem, kdo se o ně

starají. Opět nejlépe to řekl pan Svěrák v pokračování oné písničky: „Važte si ho, lidé, ať nám jich pár zbyde...“.

Já si koní vážím moc a moc si také vážím toho, že mě paní ředitelka Havlíková na letošní Chovatelský den pozvala.

Bylo mi ctí dekorovat některé z nejlepších jezdců.

Pečlivě zdokumentovaných 130 let SDH Litohoř

Už jsem navštívila mnoho sborů dobrovolných hasičů – ale zřejmě nikde jsem ještě neviděla tak pečlivě uchovávané listiny dokumentující jejich činnost od samých počátků. O to více jsem 19. října žasla v Litohoři, kde slavili 130 let od vzniku tamního hasičského sboru. V této obci u Moravských Budějovic totiž mají nepřeborné množství záznamů z dob Rakouska-Uherska, první republiky, socialismu i současnosti, které vypovídají mnohé o stavu sboru, jeho členech, počtu požárů, ale i o Litohoři jako takové. Jsou to dokumenty obrovské historické ceny, protože dokládají činnost našich předků, to, čím se zabývali, co je zajímalo a co je trápilo.

Zakladatelem hasičského sboru v Litohoři byl tehdejší nadučitel Antonín Abraham, jehož jsme uctili minutou ticha a státní hymnou u jeho hrobu na litohořském hřbitově. Byl to jistě osvícený člověk, protože podle dokumentů, které jsem měla možnost zhlédnout, ho jmenovali čestným občanem nejen v Litohoři, ale i okolních vsích.

Je zajímavé, že hasičský sbor v Litohoři vznikl tak trochu náhodou – v roce 1888 si hasiči z Martínkova domů vezli novou hasičskou stříkačku, stavili se v Litohoři v hospodě a místní se pro tuto techniku tak nadchli, že pod vedením pana Abrahama rok nato založili svůj vlastní hasičský sbor a o další rok později si pořídili stříkačku vlastní. Otcové zakladatelé by jistě byli hrdi na své pokračovatele, tedy současný hasičský sbor, který je nejaktivnějším spolkem ve vsi. Jako ochotníci mě potěšilo, že kromě řady dalších činností jeho členové pro své spoluobčany secvičují i divadelní představení.

Současné vedení sboru však nezapomíná ani na své následovníky, kteří jsou také velmi aktivní – a zcela právem byli oceněni spolu se zkušenějšími kolegy, z nichž mnozí jsou jejich otcí či dědečky. Mládež tak pokračuje v odkazu svých předků, což je zárukou, že hasičská činnost se v Litohoři bude i nadále rozvíjet.

Moc ráda jsem se setkala se starostkou obce, a zároveň i svou dlouholetou kamarádkou, paní Hanou Bustovou a seznámila se se starostou zdejších hasičů panem Petrem Chvátalem. Tomu jsem pro hasiče věnovala nejen něco dobrého k oslavě jejich významného výročí, ale i kříž zdobený srdíčky – protože jejich činnost vyžaduje velké srdce. Ale to každý hasič má, jinak by nemohl tento náročný, ale krásný koníček vykonávat.

Moc děkuji jpaní starostce obce a panu starostovi hasičů, panu místostarostovi Milanu Křikavovi, všem ostatním hasičům, jakož i všem obyvatelům Litohoře za milé přivítání. Moc ráda jsem mezi ně zavítala a s obdivem zhlédla všechny artefakty, dokumenty a fotografie o své činnosti, které zachovávají pro budoucí generace. Ať se vám daří i nadále!

Adventní koncert Nemocnice Třebíč

Ráda jsem 28. listopadu přijala pozvání na tradiční Adventní koncert, který pořádala Nemocnice Třebíč. Je to vždy příležitost potkat se s lidmi, jejichž práce si velmi vážím. Nelehký úkol vést trebičskou nemocnici na jedničku zvládá paní ředitelka Eva Tomášová. Jsem velmi ráda, že si to uvědomují i ostatní partneři nemocnice, kteří jí předali finanční šeky, jež poslouží například na pořízení důležitých diagnostických přístrojů. Slavnostní večer moderovala Eva Fruhwirtová a hudebně nám ho zpřijemnila jak skvělé děti z Dětský pěvecký sbor Resonance, tak i kapela Pro Tebe a slovenský zpěvák Peter Aristone.

Koncerty jsou poděkováním všem, kteří se podílejí na chodu nemocnice a také jí nejrůznějším způsobem pomáhají, nehledě na to, zda se jedná o jednotlivce, obce, města či firmy.

Závěrem mi nezbývá než nemocnici popřát, aby takovýchto dobrodinců a mecenášů měla vždy dostatek.

Florbalisté pomáhají mužům s rakovinou prostaty

Velice ráda jsem 10. listopadu převzala záštitu nad utkání Národní florbalové ligy východ mezi Snipers Třebíč a Troopers z Moravan u Brna. Třebíčský tým mě totiž oslovil, zda bych svou účastí mohla podpořit jejich zapojení do akce „Movember“, tedy celosvětové osvětě boje proti rakovině prostaty a varlat. Velmi ráda jsem souhlasila – a zároveň se těšila, že poprvé v životě navštívím florbalový zápas. Třebíč hraje třetí nejvyšší soutěž, přičemž právě Troopers byli v té době v čele tabulky bez ztráty jediného bodu. Na utkání tedy zavítalo množství diváků – což je jediné dobře, protože svou účastí a příspěvkem podpořili akci Movember.

Musím konstatovat, že mě florbal překvapil svou rychlostí. Hra se přelézala ze strany na stranu, rozhodně nebyla nouze o zajímavé situace. Troopers však nakonec potvrdili svou kvalitu a zápas skončil z jejich pohledu vítězstvím 12:4. Z pohledu sportovního to pro Snipers není dobrý výsledek, z pohledu lidského, tedy vezmeme-li v potaz

Momentka ze zápasu Snipers proti Troopers

charitativní pozadí zápasu, však žádný sportovní výsledek není důležitý. Důležitý je výsledek osvětový, tedy že naši kluci plní zdraví a života nezapomínají na méně šťastné muže, které postihla právě rakovina prostaty či varlat. Za to jim tleskám neméně tak hlasitě, jako jsem tleskala každému jejich gólu.

Akce Movember běžela celý listopad a trebičští florbalisté na ni vybírali po celý měsíc. Jen onoho 10. listopadu pro ni na dobrovolném vstupném získali 2600 Kč – a za celý listopad to bylo 5756 Kč.

Moc děkuji všem hráčům Snipers i Troopers za velmi vstřícné a milé přivítání, panu trenérovi Michalu Pazderníkovi za krásnou kytici a kapitánovi našeho celku panu Jaroslavu Dlabačovi za skvělou klubovou šálu. A také děkuji svému kamarádovi Radku Homolkovi, jehož celá rodina pro Snipers doslova žije, že mě oslovil, abych utkání zaštitila. Udělala jsem to opravdu velice ráda, protože každá podobná akce může v konečném důsledku zachránit lidské životy. Díky, kluci! A díky všem, kdo do akce Movember přispívají!

Obnova aleje v koněšínských Rovinách

Loni se začalo s obnovou aleje, která už léta chátrala, ale co tomu všechno předcházelo, ví nejlépe pan Gregor Baláž. Téměř rok pátral po majitelích jednotlivých částí cesty, ale i přilehlých polností, aby získal jejich písemný souhlas. Jeho osobní elán a nasazení nevyšlo naprázdno a v říjnu loňského roku jsme sázeli první stromky. Sedmadvacátého října jsme se sešli po roce opět a pokračovali v naplánované výsadbě dál. Celkem bylo letos vysázeno 44 ovocných stromků a objeveny dva malé ořechy, o které jsme se též řádně postarali. Mám radost, že v letošním roce se zapojilo více občanů, mládeže a dětí, a tak práce nám všem utíkala mnohem rychleji než vloni. Nově byla osazena informační tabule, která příchozím sdělí příběh, jak to všechno začalo.

Já bych ráda poděkovala celé rodině pana Baláže, Chase Koněšín, obci Koněšín a všem občanům, kteří se do obnovy zapojili. Za pořízené fotografie

děkuji teprve desetiletému Dominikovi Matějkovi, kterému jsem s důvěrou svěřila můj mobilní telefon, a on fotil. No posuďte sami, není šikovný?

Ukrývané děti jsou svědky hrůz zrádných ideologií

Dovedete si představit, že byste jako malé dítě přišli o svou maminku jen proto, že je „jiná“? Jiná v tom smyslu, že vypadá jako všichni kolem vás, jen jakási lidská zrůda ji označila méněcennou, za rasově nečistou? A že tyto lidské zrůdy jsou pro tuto „vadu“ schopny vraždit nejen dospělé, ale i děti? Celkem šest milionů lidí, z toho jeden a půl milionů dětí? Dovedeme si ta čísla vůbec představit? Více zavražděných dětí, než má Praha obyvatel?

Tak vypadá hrůznost nacistického režimu, který rozpoutal genocidu Židů. Příští rok to bude 75 let od chvíle, kdy tato zvěrstva skončila – a mezi námi žije poslední generace pamětníků, přímých očitých svědků. Jedněmi z nich je i Marta Neužilová, která 26. listopadu společně s publicistou Stanislavem Motlem o těchto hrůzných okamžicích vyprávěla před zcela zaplněnou Zadní synagogou v Třebíči. Besedě předcházelo také velmi sugestivní vystoupení s názvem „Štetl, to je Městečko“ v podání Jany Kopečkové a Gabriely Šebkové, v němž hravé dětské říkanky s výrazy v češtině, jidiš a hebrejštině přecházejí do naturalistického vzpomínání na naše zavražděné židovské spoluobčany.

Maminka Marty Neužilové, paní Olga Klicperová, byla Židovka, tatínek ale křesťan, což alespoň zpočátku znamenalo to, že její rodina nebyla poslána hned s prvním transporty do koncentračního tábora. Tatínek Marty Neužilové zemřel ještě před válkou, rodina žila nedaleko Litoměřic, v blízkosti Terezína. A maminka paní Marty využila toho, že oproti svým souvěřcům byla stále na svobodě, a proto se jim snažila pomáhat. Už jen tím, že pokaždé, když přijel vlak na bohušovické nádraží, odkud Židé z transportů přecházeli do nedalekého Terezína, vyběhla k vězňům, dávala jim jídlo, vodu, ale také sbírala kontakty na jejich příbuzné. Později její pomoc nabyla většího rozsahu a zapojila do ní i své děti včetně paní Marty, které do Prahy posílala shánět jídlo. Jenže na základě podnětu jedné udavačky gestapo zatklo nejen maminku, ale i děti – a podle historiků byla paní Marta ve svých deseti letech nejmladším vězněm gestapa vůbec. Děti nacisté později pustili, maminka se však domů již nevrátila. Byla umístěna právě v Terezíně, jen asi dva kilometry od domova. Její děti, z nichž jedno mezitím zemřelo, ji naposledy viděly, když s malou skupinou kráčela kolem jejich baráčku – na vlak, který ji pak zavezl do Osvětimi.

Ani děti se ale přímo domů nemohly vrátit, jejich dům byl zapečetěn, ale našly úkryt u paní, které v té době bylo přes osmdesát let. Jenže zde byly tajně – schovávaly se, prakticky bez prostředků, ale dočkaly se konce války. Takových židovských dětí byla spousta a nyní se sdružují v organizaci Ukrývané dítě, kterou vede právě Marta Neužilová.

Stanislav Motl pomocí jedné ze svých reportáží představil ještě další „ukrývané dítě“, pana Alfreda Ševčíka. Toho dokonce pomohl ukrýt německý voják, který ho schoval kdesi v Praze. Později se pan Ševčík dostal k řeholním sestrám, které mu pomáhaly až do konce války.

Rozumíte tomu? Rozumíte, jak někdo může takto ničit rodiny, zabíjet lidi, vraždit děti, z nichž by mohli být třeba vynálezci, skladatelé či malíři? Já tomu dodnes nerozumím a asi nikdy to nepochopím. Ale vím, že vše začíná u těch nej-

nižších lidských pudů. Kdosi vychytralý ukazuje z nějakého důvodu na ty, kteří ho převyšují, demagogicky poukazuje na jejich schopnosti, majetek – a snaží se v lidech probudit závist. To není obtížné. Závist tu byla vždy, zvláště u lidí, kteří sami nikdy nic nedokázali. A tato závist záhy přechází v nenávist. A od té už je jen krůček k omezování svobody, koncentračním táborům a vraždění. Hitler také začal pozvolna – nejdříve tou závis-

Paní Marta Neužilová s publicistou Stanislavem Motlem v Zadní synagoze

tí, která později přešla v nenávist. A hlavně – vyhrál demokracické volby. A to proto, že ti lidé, jimž tuto svou ideologii nabízel, chtěli slyšet právě to, co jim předkládal. Řeči plné závislosti a nenávisti. Není pravda, že se v Německu tehdy nikdo proti tomu neozval, ale tito lidé byli záhy umlčeni. Ti šťastnější byli donuceni emigrovat, ti méně šťastní byli ještě ve 30. letech zavražděni či posláni do koncentračních táborů. A to velmi záhy – vždyť Hitler volby vyhrál 5. března 1933 a hned 22. března téhož roku byl otevřen koncentrační tábor Dachau. Na to nezapomínejme. Nezapomínejme, že vše nějak začíná. A že se vše může opakovat. Jen se rozhlédněte kolem sebe a sami si odpovězte na otázku: „Kolik současných politických stran využívá demagogii k tomu, aby v lidech vzbuzovaly závist a také nenávist?“

Nebudeme-li proti tomu něco dělat, pak nás může opět potkat to, co paní Neužilovou, pana Ševčíka a miliony dalších lidí. Jsem ráda, že jsem se s paní Neužilovou mohla setkat a vyslechnout si její smutný příběh. Kéž by si jej ale chtěli vyslechnout všichni, a ne jen ti, kteří se o historii zajímají.

Pan prof. Šofr – oscarový kameraman z Třebíče

Třebíčský rodák, který má podíl na Oscaru, nejslavnější filmové ceně světa. Opravdu, Jaromír Šofr byl dvorním kameramanem filmů Jiřího Menzela, s nímž natáčel i „oscarové“ *Ostře sledované vlaky*. Bez jeho kamery by tento snímek rozhodně nebyl tak silný a český film byl o jednoho Oscara chudší.

Kromě toho ale můžeme zmínit i jiné známé filmy jako třeba *Rozmarné léto*, *Skřivánci na niti*, *Na samotě u lesa*, *Obsluhoval jsem anglického krále*, *Konec starých časů*, *Vesničko má středisková* či nám velmi blízké *Postřižiny* natáčené v dalešickém pivovaru. A samozřejmě také mnoho dalších filmů, na nichž pan prof. Šofr spolupracoval třeba s Věrou Chytilovou, Evaldem Schormem, Jiřím Krejčíkem či Otakarem Vávrou – prostě s nejvýznamnějšími režiséry na jejich nejvýznamnějších filmech. Těch celovečerních má na kontě na čtyři desítky. Během své dlouholeté kariéry získal také řadu individuálních ocenění, mj. i Českého lva za již zmíněného „anglického krále“. V říjnu tohoto roku ho Třebíč ocenila Cenou města za jeho celoživotní dílo.

Prof. Jaromíra Šofra starší ročníky v Třebíči znají jako potomka lékárnické rodiny. Šofrovi měli na Stařečce, bohužel v její nyní již zbourané části, lékárnu, která byla známa v širokém okolí. A co mě osobně velice těší, že mívali i chatu na Jihlavce u Koněšína.

Pan profesor není ale „pouze“ vynikající, lze říct světově ceněný kameraman, který kameru učil nejen na FAMU, ale v letech 1999 až 2008 i na Columbia College v Chicagu, nýbrž také skvělý saxofonista a malíř. Právě jeho obrazy jsem měla tu možnost zhlédnout minulou sobotu v galerii v Novoměstské radnici v Praze. Výstavou nazvanou „Tajemné světy Jaromíra Šofra“ naši malou skupinku provedl sám pan profesor se svou paní Helenou a musím říct, že to byla prohlídka velice zajímavá a inspirující.

Pan profesor Šofr je totiž neuvěřitelný detailista, který razí krédo, že i kdyby se z jeho rozměrných pláten vystříhl čtvereček veliký 10x10 cm, musí z něj vzniknout nový obraz. A tak jsme na malbách objevovali miniaturní postavy

S panem profesorem Šofrem na jeho výstavě v Novoměstské radnici v Praze

a městečka, drobná koňská spřežení či stromečky – dovedně doplňující mnohem větší motivy, které dominovaly celku. Jeho obrazy jsou snové, fantaskní, plné magického realismu. Mnohé postavy jsou namalovány podle skutečnosti, pan profesor je však zasadil do krajiny podivuhodných barev a tvarů. Každý obraz v sobě nese zajímavou historii, pan profesor nám vysvětlil, čím se při jejich tvorbě inspiroval, proč zvolil zrovna tyto barvy, či třeba proč kočka na malbě kouká tak smutně. Kameraman se v něm rozhodně nezapře, protože jsme se také dozvěděli, jak při jejich tvorbě pracuje se světlem či jak je ztmavuje, pokud se mu zdají příliš světlé.

Bylo to jedno z nejzajímavějších setkání, jaká jsem v poslední době absolvovala. Pan prof. Šofr je velice vzdělaný a kultivovaný člověk s ohromně širokým uměleckým záběrem, krásným projevem a ještě hezčím viděním světa. Pohled na jeho obrazy působí nadmíru odpočinkově, zhlédnutí filmů, které vznikly v jeho kameře, je pohlazením po duši, poslech jeho saxofonových nahrávek je příjemným pro každé ucho. Moc bych si přála, aby namaloval ještě jeden obraz, v němž by opět svým mistrným magickým způsobem zachytil ještě řeku Jihlavku pod Koněšínem.

Žarošickou pouť navštěvují tisíce lidí

Každý rok jezdím na velkou pouť do východomoravských Žarošic. Letošní hlavní mši celebroidal Mons. Cyril Vasil S. J., arcibiskup – sekretář Kongregace pro východní církve. Já měla tu čest vyfotit se s poutnicemi z Levice, jež patřily mezi tisíce příchozích, kteří se do Žarošic vypravili, aby se poklonili 37 soškám Panny Marie. Ty přivezli poutníci z celé Moravy a Slovenska. Toto setkání s mnoha lidmi dobré vůle mě velice posílilo na duchu a opět jsem nabrala energii na další práci.

Letní univerzita na jaderné elektrárně

Mezi přednášejícími byla i špičková česká vědkyně Dana Drábová.

Jaderná elektrárna Dukovany každý rok pořádá tzv. Letní univerzitu, na kterou se mohou přihlásit studenti 2. a 4. ročníků vysokých škol s technickým zaměřením. Ti během dvou týdnů mohou poznat skutečný chod elektrárny a osvojit si znalosti, které se jim při studiu rozhodně neztratí. Letošní Letní univerzita se konala od 26. srpna do 6. září a já ráda přijala pozvání organizátorky paní Lindy Navrátilové Linda Navrátilová, abych studentům také přednášela.

Paní Navrátilové i studentům jsem otevřeně přiznala, že jsem pouze poučený laik v oblasti jádra, takže ode mě nikdo nečekal odborné výklady. Studenty jsem se ale snažila seznámit s jadernou energetikou z politického aspektu, tedy

z mé pozice předsedkyně senátního Podvýboru pro dopravu a energetiku a také z pozice bývalé starostky obce nacházející se v blízkosti elektrárny. Proto jsem jim přiblížila práci v Senátu Senátu Parlamentu ČR i své osobní aktivity v této oblasti na Třebíčsku, vysvětlila jsem jim třeba, že díky Jaderné elektrárně Dukovany mnoho obcí využívá grantů od Nadace ČEZ či že se v případě požáru mohou spolehnout i na profesionální hasiče z JE Dukovany Infocentrum JE Dukovany.

Mojí snahou bylo tyto mladé a vzdělané nadšence, kteří místo prázdnin tráví zcela dobrovolně svůj volný čas dalším studiem, obohatit, a především motivovat k zapojování do veřejného a společenského dění v naší zemi. Bylo na nich vidět, že je tato forma vzdělávání velmi baví a podněcuje k dalšímu studiu. A proto jim přeji, aby je tato životní cesta, již si zvolením dané univerzity zvolili, naplňovala i nadále, aby se prosadili v zahraničí, ale nezapomínali ani na svou domovinu, kterou můžeme všichni společně rozvíjet. Jsou naší budoucností, bez které se neobejdeme. A kdo ví, třeba se někdo z nich rozhodne svoji další profesní cestu spojit s prací v Jaderné elektrárně Dukovany a životem na Třebíčsku.

Vedení JE Dukovany děkuji, že se studentům věnuje dlouhodobě a stále připravuje nové a nové projekty. Také děkuji za laskavé poskytnutí fotografií z Letní univerzity a možnost uveřejnění na své facebookovém profilu a webových stránkách.

XIII. ročník hasičské soutěže v pátek třináctého

Procházeli jste někdy historickým městem po tmě, jen za svitu pouličních lamp? Kouzelné, že? A co teprve, když se v historickém městě za tmy, jen za svitu pouličních lamp, konají závody v hasičském útoku. Přesně takové, jaké již třináct let pořádá Jemnice SDH Jemnice.

Soutěž O putovní pohár Barchanu je už vyhlášena, a tak se do Jemnice v pátek 13. září sjelo několik desítek týmů nejen z celého Jemnicka, ale i vzdálenějších míst. Soutěžili muži i ženy a já musím ocenit, jak byli na soutěž všichni připraveni. Obdivuji všechny, kteří se ve svém volném čase takto angažují – ne kvůli těmto soutěžím, které jsou však nezbytné k tréninku na skutečné zásahy, ale prostě proto, že to vnímají jako správnou věc. Byť jsou si vědomi, že občas musejí vyjet k opravdovému požáru, kde může jít o život, přesto bez váhání skočí do auta, aby chránili cizí životy a majetky. To je obdivuhodné a zaslouží si to nejen hlučný potlesk jako na pátečních závodech v Jemnici, ale hlavně finanční pomoc či materiální zajištění. Spolkům, jako jsou dobrovolní hasiči, budu vždy plně nápomocna.

Chtěla bych poděkovat za pozvání jemnickému starostovi panu Miloni Slabému a místostarostovi Zdeňku Hoškovi,

kteří mě velice hezky přivítali a s nimiž jsem si moc pěkně popovídala. Jejich historické město je krásné – a rozsvítí-li se lampy, pak je čarokrásné. A mimochodem, náměstí Svobody, na kterém se závody konaly, je pro hasičské soutěže naprosto ideální. Všimli jste si, že má délku zcela přesně vhodnou k běhu s hadicí a následnému útoku na terč?

Ať všechny hasiče a hasičky stále provází svatý Florián a i nadále je ochraňuje v jejich poslání.

„Jdu si lehnout do Jihlavy!“

Společně s koordinátorem komunitního plánování a proro-dinné politiky MěÚ Třebíč Miroslavem Cejpkem jsem 17. září velmi ráda podpořila akci Paprsku naděje s velice vtipným názvem „Jdu si lehnout do Jihlavy“. Paprsek naděje spadá pod Oblastní charitu Třebíč a pomáhá lidem s duševními chorobami. A právě ty byly tématem setkání na Karlově náměstí v Třebíči – přičemž lidé mohli zjistit, že člověk s duševní chorobou nerovná se blázen. V současné době na nás útočí tolik vjemů, jsme tolik přepracovaní, zažíváme tolik stresových situací a zpracováváme tolik informací, že si „lehnout do Jihlavy“ může jít kdokoli z nás. Stačí prostě, aby přetekla hladina toho, co náš mozek dokáže ještě zvládnout. Najednou zkolabujete, úplně vypnete, odmítnete chodit z domu, jednoduše řečeno se v očích svého okolí začnete „chovat divně“. Není to přitom nic než reakce na přepracování či touha vybočit ze stereotypu všedních dnů.

Paprsek naděje kolemjdoucím ukázal, že tento jev je vlastně přirozený – ale abychom lidem s podobným chováním pomohli, nesmíme se jich stranit či je nějak soudit. Velice pěkně to bylo řečeno na tabuli, kde pracovníce Paprsku vypsaly několik hesel. Jedno z nich bylo „Nikdo neví, jaké to je, chodit v botách toho druhého.“ Ano, stěží si dovedeme představit, co onen člověk prožívá, a proto je dobré se o něj zajímat a zkusit mu pomoci.

Těžkou krizí si prý za svůj život projde každý člověk, někde-

rý bohužel i vícekrát. Jsou to složité chvíle, kdy je potřeba mít nablízku někoho, komu se můžeme svěřit či kdo nám může pomoci. Není to přitom nic, za co bychom se měli stydět, kvůli čemu bychom se měli vnitřně trápit. Proto velice chválím podobné akce, jakou uspořádala děvčata z Paprsku naděje pod vedením koordinátorky Paprsku Jindřišky Šmejkalové. Každý si mohl zkusit, jaké to je, lehnout si do nemocniční postele na psychiatrickém oddělení – a uvědomit si, že to může potkat i jeho samotného. Přitom se tomu dá vyhnout. Nebát se svěřit, když nás něco trápí, nebo se onoho člověka zeptat, když vidíme, že v sobě něco dusí.

Charita tak trochu jinak

Karlovo náměstí v Třebíči 25. září ožilo krásnou akcí s názvem Den charity – Trochu jinak, kterou pro širokou veřejnost připravila Oblastní charita Třebíč. Už jen málokdo z nás si dovede představit naše Třebíčsko bez jejich služeb. Počínaje pomocí od nejmenších po nejstarší generaci, přes nemocné, opuštěné, týrané, zneužívané, umírající... Někdy si říkám, jak to pan ředitel Petr Jašek může zvládat. Zajistit služby, prostory, personál a v neposlední řadě to celé ufinancovat. Málokdo si totiž uvědomuje, že větší část prostředků si musí charita

S pracovníci trebičské charity na „jejich“ velké akci

získat od dárců. Tak nezbyvá než jezdit, přesvědčovat a prosit i o drobný peníz, aby dál mohli pomáhat potřebným. S charitou spolupracuji již několik let, ještě z mého předchozího působení coby starostky obce, a velmi dobře si uvědomuji její potřebnost. Na malých obcích nemáme tak velký rozpočet, abychom mohli našim obyvatelům zabezpečit potřebné služby, a tak oceňuji, že se našla organizace, která to nejen umí, ale navíc to dělá od srdce a s láskou. Když jsem jela na tuto akci do Třebíče, zdržela mě dopravní nehoda, a tak jsem se telefonicky omlouvala, že uvedený čas mého vystoupení bohužel nestihnou. Asi osud tomu chtěl, že byt jsem přijela se zpožděním, byl mi dán prostor a já vás mohla pozdravit, a především po předchozím zážitku motivovat a vyzvat, abyste spěchali pomalu. Život a zdraví je to nejcennější co máme, díky tomu se můžeme setkávat, rozdávat radost a pomáhat těm, kdo takové štěstí neměli. Ještě jednou chci poděkovat za pozvání, za to, že vás tu, milá charito, máme, za skvělé modelování panu Petru Palovčíkovi, za dobré srdce a kytičku paní Janě Karasové, ale i vám všem ostatním, které jsem na Dni charity měla tu možnost potkat, pozdravit se s vámi, popovídat. Pětadvacátého září to byl Den charity opravdu jinak.

V Lesonicích závodili fakt tvrdí hasiči

Figurina váží asi osmdesát kilogramů.

Obrovskou sílu a odhodlání vyžaduje hasičský sport TFA – Toughest Firefighter Alive, tedy Nejtvrdší hasič přežije. Tato tři slova plně vystihují jeho podstatu, protože v reálu by v konfrontaci s tolika překážkami měla šanci na přežití jen malá část netrénovaných jedinců. Musíte absolvovat běh do schodů, s hadicemi, zápolení s těžkým kladivem, obřím kusem železa, překonání více než dvoumetrové překážky a vlečení figuríny nejen v životní velikosti, ale hlavně hmotnosti.

Já mohla tento náročný sport sledovat 28. září v Lesonicích, kde se konal již šestý ročník těchto závodů, na který se sjeli hasiči nejen z Třebíčska, ale třeba i Velkého Meziříčí či Kamenice nad Lipou. A abych byla přesná – slovo „hasiči“ používám obecně v množném čísle zahrnujícím muže i ženy. A to je podstatné, protože mezi soutěžícími byly i ženy, někdy téměř dívky. Tím větší je můj obdiv, protože dámy, zkusily jste někdy tahat osmdesátikilového chlapa? Předpokládám, že nikoli, natožpak abyste přitom ještě měly na zádech kyslí-

kovou bombu. Tento sport snad ani nelze měřit na vítězství a prohry, protože kdo se jej zúčastní, je alespoň pro mě automaticky vítěz. Proto jsem do Lesonic přivezla cenu pro toho nejposlednějšího – tedy z pohledu časoměřičů a rozhodčích. I ten či ta nejposlednější si totiž zaslouží obrovskou pochvalu, zvláště uvážíme-li, že jeho či její fyzická kondice překonává kondici naprosté většiny z nás. A to si uvědomíme v „ostré“ situaci, tedy v okamžiku, kdy takový hasič či hasička vyrazí k opravdovému požáru, kde díky této skvělé kondici může zachránit lidské životy nebo majetek v hodnotě mnoha milionů korun.

Obrovskou pochvalu si zaslouží také hlavní pořadatelé lesonických závodů TFA, již jsou manželé Machovi. Oba nadšení hasiči tělem i duší, působící jako profesionálové, ale velice aktivně působící i v lesonickém dobrovolném sboru, jehož starostkou je právě paní Machová (a v němž navíc působí také jejich syn). Právě takovým nadšencům, kteří dovedou strhnout ostatní, se daří tyto akce pořádat – a to je jen a jen dobře.

A právě takoví nadšenci v roce 1878 v Lesonicích založili aktivní hasičskou jednotku. Stalo se tak po velkém požáru, po němž si Lesoničtí uvědomili, jaké nebezpečí červený kohout představuje. Je přitom zajímavé, že dobrovolný hasičský sbor tam vznikl až šestatřicet let poté, v roce 1914. Svým způsobem je to rarita, většinou tomu totiž bylo naopak. Je moc pěkné vidět, že manželé Machovi, jakož i další členové SDH Lesnice, pokračují ve stopách svých předků a jsou kdykoli připraveni vyjet k zásahu.

Děkuji manželům Machovým a všem lesonickým občanům, kteří závody připravili, za krásný a zajímavý zážitek, starostovi OSH Třebíč Miroslavu Ježkovi za setkání – a hlavně všem zúčastněným za předvedené výkony. Máte můj obdiv! A děkuji za vše, co pro nás děláte!

Nové šance Mirky Čermákové

Milé dámy, můžete zpozornět – opět pro vás vyšel další román, který napsala Mirka Čermáková. Moje dobrá kamarádka, o níž lze již s klidným srdcem říct, že je etablovanou spisovatelkou. Nové šance, jak zní titul její novinky, kterou pokřtila v pátek 6. prosince v Městské knihovně Třebíč, jsou totiž již jejím sedmým spisovatelským počinem. Opět tu máme příběh jedné dívky, později ženy, opět musí řešit spoustu problémů – a opět je tu zajímavý konec. A abych nezapomněla – opět jsou tu skvělé ilustrace trebičského grafika Lubomíra Kerndla.

Děkuji za krásný večer jak Mirce, tak i členům souboru Ampulka, divadelní spolek, kteří jí jako obvykle pomohli knihu pokřtít, a hlavně děkuji za to, že stále myslí na své čtenářky a píše jednu knihu za druhou. Ať se Nové šance čtenářkám, ale samozřejmě i čtenářům, líbí!

Novou knihu Mirky Čermákové jsem si samozřejmě nechala podepsat.

Aktiv zasloužilých hasičů ve Zvěrkovicích

Rovných dvě stě organizací mají dobrovolné hasičské sbory na Třebíčsku. A v nich 9886 členů. Tato úctyhodná čísla jsem se dozvěděla 22. září na zasedání aktivu zasloužilých hasičů, kteří se sešli v kulturním domě ve Zvěrkovicích u Moravských Budějovic. Tam hasičský sbor funguje už od roku 1897 a z té doby tam mají dodnes funkční hasičskou stříkačku.

Tato setkání jsou krásná proto, že se na nich člověk dozví vždy něco zajímavého. A také proto, že vždy potká milé lidi, což ve Zvěrkovicích platilo dvojnásob. Téměř všichni přítomní totiž již svá aktivní léta v hasičských sborech odsloužili, o to více však mají zkušeností, které mohou předávat dále. Jejich moudrost a snaha zachovávat tradice je totiž nutná k tomu, aby si jejich mladší, aktivní kolegové stále uvědomovali, jaký úkol si vytyčili jejich předci. Vzpomínky těch, kteří byli ve Zvěrkovicích, řádně vedené kroniky, vybledlé fotografie, na nichž jsou muži v bílých hasičských uniformách – to vše dokazuje, jakou váhu mělo, má a doufáme, že stále bude mít, dobrovolnické hasičské hnutí. Vždyť i ve Zvěrkovicích hasiči nejen drží jednotku, tedy jsou plně k dispozici pro případ požáru (což se zatím naštěstí nestalo), ale starají se o značnou část kulturního života v obci. Pořádají masopusty, plesy, organizují akce pro děti... A z příkyvování všech přítomných bylo vidět, že stejně tomu je i v ostatních obcích. Už od 19. století tomu tak bylo a tak je tomu i nadále. Spolků, které mají tak dlouhou tradici, není mnoho – a já velice děkuji všem těm zasloužilým hasičům, kteří do Zvěrkovic přijeli, že

tuto tradici stále udržují a předávají dále.

A děkuji také místostarostovi Zvěrkovic panu Vladimíru Nečasalovi, starostovi zdejšího SDH panu Jiřímu Krejčímu, starostovi OSH Třebíč panu Miroslavu Ježkovi, vedoucímu aktivu zasloužilých hasičů panu Bohumíru Benáčkovi a také všem přítomným za milé přivítání. Jen málokde člověk doslova cítí tak velké vzájemné kamarádství a solidaritu, které člověka doslova nabíjí energií podobně jako vitalita těchto pánů, ale i dam, a jejich touha předávat dále celoživotní hasičské zkušenosti.

Přátelé, bratři a sestry, moc si vážím vašeho pozvání. Ať vás svatý Florian i nadále provází na každém vašem kroku.

S dobrovolníky jsme popřáli i k 95. narozeninám

Druhé čtvrtky v měsíci patří návštěvě obyvatel Domova pro seniory na ulici Koutkova v Třebíči. Lidé, kterým se říká dobrovolníci, ve svém vlastním volnu navštěvují a pomáhají zpříjemnit pobyt zdejším seniorům a nemocným lidem. Jejich práce si velmi vážím. Pokud mi to jen trochu čas dovolí, snažím se k těmto pozemským andělům připojit. Počasí při našem říjnovém setkání bylo takřikajíc jako na houpačce, a tak jsme venkovní procházku s návštěvou oblíbené hospůdky museli vyměnit za společenskou místnost v domově – ale i tak bylo velice veselo. Představte si, že jedna z velmi milých dam slavila nádherné 95. narozeniny, ke kterým jí přijeli popřát i příbuzní. Zpívalo se, vzpomínalo, vyprávělo a bylo nám dobře. Tento den byl v domově i dnem zahájení vernisáže energetických obrazů autorky Markéty Meduny Kočkové. Je hezké, že vedení domova v čele s ředitelkou paní Mgr. Helenou Chalupovou se snaží pro své chráněnce vytvářet pěkné prostředí, ve kterém nechybí ani bohatý kulturní program. Pokud i vy přemýšlíte o dobrovolnictví, budeme rádi. Můžete obohatit život druhým, ale i sami sobě.

Hádali byste dámě v kostýmku 95 let?

Erasmus+ v česko-anglické MŠ Na Hradě

S ředitelkou MŠ Na Hradě Annou Polehlovou Jourovou u „jejích“ dětí

Desátého října jsem se opět naučila další anglická slovíčka. Nebudete mi to možná věřit, ale mými učiteli byly úplně malé děti, které ještě ani nechodí do školy. V Třebíči-Borovině totiž sídlí česko-anglická mateřská školka MŠ Na Hradě / Kindergarten At the Castle, v níž děti běžně komunikují jak česky, tak anglicky.

Školka měla den otevřených dveří, na němž děti představily, co vše se naučily díky projektu Erasmus+. Průvodci dětí angličtinou jsou po celý rok žabáci Kvak a Žbluňk známí z pohádek Arnolda Lobela. Pod vedením zkušené paní lektorky si tedy připravily říkanky, básničky a písničky v angličtině

plně zajímavých nových slovíček. Společně jsme probrali počasí (dnes bylo sunny, ale pak cloudy, naštěstí ale ne rainy či foggy), počítali jsme dny v měsíci, a pak jsme si poslechli anglickou pohádku o tom, jak Kvak a Žbluňk právě o sunny but windy day pouštěli kite, tedy draka.

Děti se poté rozdělily na skupiny. Některé vystřihovaly další žabáky, malovaly si nebo i vařily. Paní učitelky s nimi, bylo-li to v danou chvíli možné, komunikovaly anglicky. Podle ředitelky školky, paní Anny Polehlové Jourové děti nevnímají, že by se anglicky učily – jsou v přirozeném prostředí a chápou angličtinu i češtinu jako komunikační nástroj. Podle ohlasů od rodičů starších dětí, které školku Na Hradě navštěvovaly dříve, a nyní jsou třeba již v páté třídě, je to vidět i v běžném životě. Děti v zahraničí nemají zábrany komunikovat, nemají blok jako mnozí dospělí, kteří se občas bojí říct větu, protože nevědí, zda ji řeknou gramaticky správně, či nikoli. A právě to je nejdůležitější – děti ve školce přivést k základům, aby chápaly přirozenost jazyka, která jim umožňuje komunikaci s ostatními.

Moc se mi také líbilo, že v MŠ Na Hradě je i třída pro malé děti od dvou let. Jak tyto maličky, tak i jejich starší kamarádi zde mají skvělé zázemí a paní učitelky, které svou práci opravdu dělají s láskou. Učitelek je tu na počet dětí více než v běžných školkách, a tak se dětem mohou věnovat v maximální míře. Školka Na Hradě je zkrátka great and beautiful.

Opět milé přivítání v Martínkově

Obec Martínkov jsem poprvé navštívila v srpnu. Svě poznání a atmosféru jsem se tehdy snažila docela široce popsat, abyste i vy, kteří jste doposud Martínkov nenavštívili, věděli, že titul Vesnice Kraje Vysočina roku 2015 získala obec zcela zaslouženě. Dvanáctého října v podvečer jsem na pozvání pana starosty Josefa Pléhy, zavítala to této malebné vesničky

Těší mě, jak jsou v Martínkově aktivní. Kalendář je toho dalším důkazem.

podruhé. Tradiční setkání občanů, které obec pořádá společně za pomoci místního Sboru dobrovolných hasičů, bylo slavnostnější o křest historicky prvního kalendáře Martínkova na rok 2020. Právě v příštím roce si obec připomene ve dnech 29. – 31. května 700 let od první doložitelné zmínky. V kalendáři naleznete i další kulturní, sportovní a společenské akce, které rozhodně stojí za návštěvu. Bylo mi ctí stát se kmotříčkou kalendáře a společně jej pokřtít se starostou místního SDH, starostou a místostarostou obce. Každý snímek v kalendáři zachycuje jedinečný příběh, plný pozitivních emocí a krásných energií. Víím, že byl se stejným citem a láskou i tvořen. Chci mu popřát, ať každému, kdo si jej zakoupí, či obdrží jako dárek, přinese hojné, naplněné a požehnané dny. Přesně před rokem, tedy 13. října 2018, jsem byla zvolena do Senátu PČR, a tak jsem si v Martínkově připila i na tuto pro mě životní událost, která mi zcela změnila profesní život. A vííte, kolik jsem v Martínkově v druhém kole získala hlasů? Pan starosta si dal tu práci a nezapomněl výsledek zmínit v souvislosti se šťastným číslem 77,77 %. Tak ať i vy máte ve svém životě dostatek šťastných čísel, která změni pozitivním směrem i vaše životy.

Návštěva Věznice Příbram

Na nedávné konferenci o recidivě vězňů, kterou pořádala Oblastní charita Třebíč (viz strana 18), jsem se seznámila s farářkou Českobratrské církve paní Vendulou Glancovou. Ta působí jako kaplanka ve Věznici Příbram, kam mě pozvala na návštěvu, abych mohla srovnat všeobecně přijímané předsudky o vězňství se skutečným stavem.

Velice ráda jsem toto pozvání přijala a příbramskou věznici navštívila 20. listopadu. Už příjezd tam mě překvapil – věznice je totiž doslova ukrytá v údolí asi šest kilometrů od samotné Příbrami, v krajině plné bývalých hald po uranových dolech. Uran se zde totiž těžil v 50. letech a byli to právě vězni, kteří jej dobývali. Nyní je ve věznici umístěno přes 1000 vězňů, přičemž stupeň ostrahy je tu v různých sektorech nastaven od mírného po střední až po vysoký.

Kromě paní farářky Glancové a dalších zaměstnanců nás přijal ředitel věznice plk. Petr Červený. Postupně jsme prošli většinou ubytovacích budov a místností, kde vězni přijímají návštěvy. Navštívili jsme také nedávno postavenou novou halu, kterou věznice postavila s využitím tzv. Norských fondů, kde se zájemci z řad vězňů školí v počítačové gramotnosti či navštěvují kurzy kuchař-číšník. Jeden z těchto kurzů jsme viděli „naživo“, právě zde totiž probíhala výuka. V hale je také oddělení, kde vězni montují součástky pro automobily.

V příbramské věznici mají také speciální oddělení, kam jsou dobrovolně umísťováni vězni závislí na drogách. Závislosti jsou zde zbavováni, je jim věnována speciální péče – která má výsledky proto, že tito lidé se chtějí tohoto problému zbavit, aby se mohli lépe začlenit do většinové společnosti. Jenže právě návrat na svobodu je ten největší problém.

Jak mi prozradily sociální pracovníce i vybraná skupina vězňů, s nimiž jsem měla možnost hovořit, naprostá většina z propuštěných má vysoké dluhy – třeba jen kvůli tomu, že dotyčný před lety neplatil účet za telefon, posléze na to zapomněl, nebo to prostě neřešil, a penále dosáhlo obrovské výše. Během výkonu trestu si však odsouzení, se kterými jsem hovořila, můžou vydělat max. 6000 Kč/měsíčně (zde ale záleží na zařazení dle typu práce a kvalifikace, odsouzení si podle sdělení věznice také mohou vydělat až 11 000 Kč + příplatky), z čehož nelze dlužnou částku prakticky splácet. I když tedy má tento člověk snahu, nastavený systém je značně demotivující. Zatímco někteří z vězňů do práce ani nechodí s vědomím, že za něj vše zaplatí stát, člověk, který si chce zachovat či rozvinout pracovní návyky, je podle mého názoru frustrován tím, že si prakticky nic nevydělá a dluh se nezmenšuje. V okamžiku, kdy pak opustí věznici, nemůže v podstatě nastoupit do legálního zaměstnání, protože by mu z platu byla strhávána většina vydělaných peněz. Myslím, že pak tedy nemůže normálně žít, nemůže si sehnat slušné ubytování, nakonec se dostane v lepším případě na ubytovnu, kde jsou další podobní jedinci, v horším případě se z něj stane bez-

domovec – přičemž z obou těchto pozic je k návratu do vězení opět velmi blízko.

Problém tkví také v tom, že lidé na člověka, jenž vyjde z vězení, hledí jako na vyvrhele a je jim jedno, zda je to bývalý vrah, nebo někdo, kdo se do vězení dostal kvůli dluhům, které měl navíc snahu splácet. Opovržlivě s bývalými vězni podle sdělení těch, s nimiž jsem měla možnost mluvit, jednají i mnozí úředníci, kteří by jim naopak měli už z podstaty své funkce pomáhat etablovat se ve společnosti. Zde by pomohlo, kdyby na úřadech byl speciálně vyškolený člověk, který by s těmito lidmi uměl jednat a bral by je jako běžné jedince.

Stát si také musí uvědomit, že zde je cestou oddlužení, jinak se stále budeme motat v začarovaném kruhu, který státní pokladnu stojí nemalé finanční prostředky. Bývalý vězeň chce třeba začít nový život, ale těžko se mu to povede, když ho pronásledují dluhy, je s ním nakládáno jako se spodinou a o práci nezavádí. I firmy by mohly třeba vytvořit nějaké programy pro zaměstnávání bývalých vězňů, nabídnout jim ubytování a slušné podmínky. Vždyť je stále nedostatek pracovníků a já na vlastní oči viděla, že tito lidé pracovat umějí a chtějí. Navíc mají i vychování, k čemuž jsou vedeni právě ve výkonu trestu. Všude nás hlásitě a dopředu zdravili a chovali se maximálně slušně a pokorně.

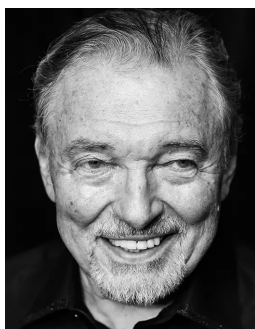
Zde ohromný kus práce odvádějí sociální pracovníce, které s nimi pracují. Jak mi ale sdělily, na každou z nich připadá 60 vězňů. To je velice vysoké číslo. Opravdu málokdo z nás si dokáže představit, jak obtížná a špatně placená je práce vychovatele.

Při loučení se sociálními pracovníci a vězni mě potěšilo, že jsem získala jejich důvěru. Vězňům se ji pokusím vrátit tím, že zjistím, jak přenastavit systém tak, aby jim při návratu z vězení nehrozila recidiva jen kvůli dřívějším dluhům. A ženám, které o ně ve věznici pečují, velice děkuji. Jsou nositelkami světla, jímž se ze tmy, z pomyslného dna společnosti, snaží vytáhnout vězně na výši a probudit v nich maximum dobrého.

A děkuji také panu řediteli plk. Červenému za milé přijetí a paní kaplance Glancové za to, že mě do Věznice Příbram pozvala a za její pastorační poslání v místech, kde by to jen málo kdo očekával. Tato návštěva mi totiž v mnohém otevřela oči, zbavila mě předsudků a také mi potvrdila, že odsouzeným je potřeba věnovat mnoho péče. Nejen v době jejich výkonu trestu, ale i po jejich návratu z vězení. V konečném důsledku to totiž přinese nejen mnoho lidského dobra, ale také ušetří značné finanční prostředky. Jeden vězeň totiž stát ročně vyjde na více než 300 tisíc korun. Vezmeme-li, že jen v příbramské věznici jich je tisíc, pak je to 300 milionů korun. A celkem je v ČR asi 21 tisíc vězňů, což by v případě, že by každý byl odsouzen alespoň na jeden rok nepodmíněně, představovalo 6,3 miliardy korun. Osobně si myslím, že alespoň část z těchto peněz by mohla být věnována na něco jiného – jen by stačilo, kdyby se státu navrátilí vězně povedlo lépe začleňovat do společnosti.

Vzpomínka na Karla Gotta (14. 7. 1939 – 1. 10. 2019)

S hlubokým zármutkem jsem se 1. října dozvěděl, že zemřel Karel Gott, bezesporu nejvýraznější zpěvák, jakého kdy Česká republika, ale i někdejší Československo měly. Snad ani nemá smysl vyjmenovávat všechny jeho úspěchy. Při vyslovení jeho jména si totiž asi všichni spíše vzpomeneme na jeho sametový, a přitom tak zvonivý a zvučný hlas, jemný smích a noblesní chování. Svým uměním, které překonávalo všechny myslitelné hranice, dokázal oslovit hned několik generací.

i na několik jeho filmových rolí a také na jeho krásné malby ve stylu art deco. Talentů, jako je on, se rodí velmi málo, možná jeden za sto let.

Jeho životní cesta se nyní uzavřela. Podlehl velmi těžké a dlouhé nemoci, která zapříčinila, že už nenazpívá žádnou novou píseň ani nenamaluje další obraz. Přesto vím, že Karel Gott z myslí většiny Čechů nikdy nezmizí. Navždy jim při vyslovení jeho jména budou v duchu znít písně jako Lady Carneval, Oči má sněhem zaváté, Když

milenky pláčou a mnohé další. Se slzami v očích se skláním nad jeho památkou.

Umělecky nadaný byl ale všestranně, stačí si vzpomenout

Před třiceti lety padla Berlínská zeď

Devátého listopadu to bylo přesně třicet let, co padla Berlínská zeď. Mladší ročníky, které nezažily pohraniční kontroly, natožpak výjezdní doložky a devizové přísliby, už si to asi nedovedou představit, ale pro nás to bylo něco neuvěřitelného. A vlastně se to stalo jen díky nepřipravenému projevu vcelku bezvýznamného člena politbyra východoněmeckých komunistů Güntera Schabowského. Ten přišel na tiskovou konferenci a zdlouhavě informoval o vcelku marginálních záležitostech. Jenže sám na zasedání politbyra předtím nebyl – a netušil, že úprava cestovního styku, o níž politbyro také jednalo, není definitivně schválena. Šlo jen o návrh. A tak po dotazu novinářů, kdy tato úprava začne platit, nakoukl do papírů a roztržitě prohlásil, že by měla platit okamžitě. To bylo v čase 18:53. A tím se Berlínská zeď, která rozdělovala Berlín dlouhých 28 let a byla symbolem světa rozděleného na Západ a Východ, začala pomalu, ale jistě drolit.

Už v 19:15 o Schabowského projevu informovala západo-německá televize ZDF, která měla na tiskové konferenci svého zpravodaje. Ve 20:00 další západoněmecká televize ARD vysílala hlavní zprávu s titulkem DDR öffnet Grenze, tedy NDR otevírá hranice. Na to okamžitě reagovala televizní stanice tehdejšího Západního Berlína Sender Freies Berlin. Ta sice v přímém přenosu vysílala zápas mezi Stuttgartem a Bayernem, k možné nelibosti fotbalových fandů se od něj ale odpojila a začala vysílat přímé záběry z hraničních přechodů mezi Východním a Západním Berlínem.

Východní Němci tyto západní programy samozřejmě sledovali a hned po odvysílání první zprávy ZDF do ulic vyrazili první z nich. Jejich počty se stupňovaly s přibývajícím minutami, takže ve chvíli, kdy Sender Freies Berlin zahájila přímé vstupy od zdi, byly u hraničních přechodů už tisíce lidí. Ti na překvapené pohraničníky začali volat, ať zvednou závory. Muži v uniformách o Schabowského projevu neměli ani tušení, ale bylo jim jasné, že takové mase nemohou če-

lit silou. Nakonec jako první kapituloval velitel přechodu na Bornholmer Strasse Harald Jäger, který dal svým podřízeným příkaz, ať na Západ vpustí nejvíce agilní příchozí. Těm sice ještě byly znehodnoceny doklady, aby už se nemohli vrátit zpět do NDR, vzápětí se ale k přechodu nahrnulo tolik lidí, že pohraničníci nebyli schopni jakékoli další akce. Do Západního Berlína najednou vstoupily desítky tisíc lidí, kteří se objímali s tamními obyvateli.

Ještě dnes si vzpomínám na záběry východních Němců, jak reagovali, když vkročili do západní zóny. Známy je třeba záběr na mladý pár, který ukáže své modré občanské průkazy pohraničníkům, ti oba mladé vpustí, oni udělají krok a začnou se objímat. Jediný krok... Krok přes neviditelnou čáru mezi nesvobodou a svobodou. Krok, který změnil celý jejich život.

Jiní plakali dojetím, smáli se nebo prostě jen nevěřicně koukali kolem sebe. Ačkoli některým jejich spoluobčanům se dva měsíce předtím podařilo utéct na Západ přes západo-německé velvyslanectví v Praze, zde najednou viděli, že jsou svobodní i oni – byť ještě před několika málo hodinami by si něco takového ani nedovedli představit. Stejně nevěřicně jsme na to koukali i my v Československu – a také vedení Východního Německa. To se vzpamatovalo chvíli před 22. hodinou, kdy dalo státní televizi příkaz přerušit vysílání a hlásit, že úprava cestovního ruchu je zatím jen návrhem a ať tedy lidé nepřekračují hranice. Toto vysílání ale už nikdo neposlouchal – u zdi, na níž od roku 1961 zahynulo asi 200 lidí (přesné číslo se nikdy nepovedlo určit), vypukly obrovské oslavy a z Berlína se stalo opět jedno město.

Tento příspěvek jsem na facebook záměrně uveřejnila až večer, aby čtenáři mohli sledovat hodiny a viděli, za jak krátkou dobu se také může zhroutit něco, co lidé ze srdce nenávidí. Stačí jen malý impuls, jímž v tomto případě byl nepřipravený projev Güntera Schabowského.

101 let od vzniku samostatného Československa

Už 101 let uplynulo od chvíle, kdy české noviny na území tehdejšího Rakouska-Uherska přinesly ono slavné zvolání „Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem.“ Jednalo se o svolání mužů 28. října, tedy Aloise Rašína, Antonína Švehly, Františka Soukupa, Jiřího Stříbrného a Vavro Šrobára. Ačkoli monarchie ještě dva týdny odolávala, na jejím území vznikaly nové státy plné naděje. Naděje, že strašná čtyřletá válka skončí, že národy, které byly upožadované, opět po stovkách let pozvednou svůj prapor svobody, že se domů ze zákopů vrátí tatínci, bratři, synové, aby společně budovali nový stát.

Naše Republika československá byla někdy označována za miláčka Dohody, tedy vítězných mocností. V jejím čele stál státník, k němuž všichni vzhlíželi, člověk moudrý a velice vzdělaný, rozhodný a laskavý. Tomáš Garrigue Masaryk. První republika byla Masarykovou republikou, bylo to jeho dítě, které si stvořil k obrazu svému, které ho bohužel přežilo jen o pouhý rok. Byla završením jeho celoživotního úsilí, dovršením jeho touhy. Masaryk ale paradoxně její zrod nezažil, do vlasti se vrátil až v prosinci 1918, tedy téměř dva měsíce poté, co byl československý stát prohlášen. Ihned se ale chopil díla

a spolu se svými bližními začal Československo budovat. Vždy šel v čele, byl příkladem všem.

Do dnešních dnů na tehdejší Československo tedy vzpomínáme coby na Masarykovu éru – a já jsem za to ráda. I když se doba velmi změnila, Masarykovy ideály, zásady a principy platí stále. I my k nim můžeme vzhlížet a já bych si moc přála, aby těch, jimž myšlenky prezidenta-osvoboditele nejsou lhostejné, bylo co nejvíce. Pak by i náš svět byl lepší, měli bychom lepší představitele a lepší vztahy. Tak vnímám odkaz 28. října 1918.

Pozůstalým obětí střelby v Ostravě lze přispět

Byla jsem zděšena tragickou událostí, která se 10. prosince ráno stala ve Fakultní nemocnici Ostrava. Vyjadřuji hlubokou soustrast všem pozůstalým a modlím se za všech sedm mrtvých, jakož i za všechny zraněné.

Tento hrůzný čin vyvolal mezi veřejností obrovskou vlnu solidarity. Občané, státní i soukromé organizace a další subjekty chtějí finančně podpořit pozůstalé a oběti útoku. Náš senátorský klub není výjimkou, a proto jsme se jednomyslně rozhodli také přispět a vyzvat k tomu i další senátory.

Samozřejmě tak můžete učinit i vy, a to na transparentní bankovní účet číslo: 73030761/0710. Dárci mohou na tento sbírkový účet přispívat do 31. března 2020. Děkuje!

Podařilo se! Církevní restituce i Muchova epopej

V uplynulém týdnu se podařilo zdárně vyřešit dvě mému srdci blízké záležitosti. Nejprve se Ústavní soud postavil proti zdanění finančních náhrad církevních restitucí. Vše bylo již dříve ošetřeno smlouvami státu vůči církvím – a najednou by měl stát tyto smlouvy porušit? Pak by to ale nebyl právní stát. Stejně tak by mohl postupovat kdekoli jinde – stavebním firmám by nezaplatil za nové dálnice, lidem by mohl vzít třeba důchody, prostě nic by neplatilo. Všechno by bylo na libovůli státních úředníků či politiků. Takto opravdu nelze postupovat, a soud proto rozhodl správně. Jen mě mrzí, že se taková věc musela řešit až

u Ústavního soudu – my v Senátu byli z naprosté většiny proti, Poslanecká sněmovna nás ale přehlasovala. Podle mě ale naprosté většině poslanců, kteří hlasovali pro zdanění náhrad, muselo být jasné, že zde žádnou kličku, jak církevní náhrady zdanit, prostě najít nejde. Přesto to zkusili, a tak nezbylo, než se obrátit právě na Ústavní soud.

Druhá věc, která mě potěšila, je rozhodnutí pražského zastupitelstva o navrácení Muchovy Slovanské epopeje do Moravského Krumlova (zatím na pět let, záleží však, zda do té doby Praha najde odpovídající prostory, kam by mohla tak rozměrná plátina

umístit). V této záležitosti jsem pomáhala kolegovi senátorovi Herbertu Paverovi a starostovi Moravského Krumlova Tomáši Třetinovi, kteří na navrácení tohoto monumentálního výtvarného díla pracovali několik let. Proto mi zpráva o tom, že epopej opět uvidíme na moravskokrumlovském zámku, udělala obrovskou radost. Tam byla plátina vystavena od roku 1963, v roce 2010 tehdejší vedení Prahy rozhodlo epopej ze zámku přemístit do Prahy, kde byla uschována v depozitáři. Nyní budeme moci toto nejslavnější dílo Alfonse Muchy opět zhlédnout v Moravském Krumlově, na což se moc těším.

Události let 1939 i 1989 jsou stále živé

30 let! A přitom mi to připadá jako včera. Tehdy mi bylo 21 let, byla jsem tedy zhruba stejně stará jako studenti, kteří se přesně před třiceti lety vypravili do ulic a dožadovali se svobody a demokracie. Komunistické mlátičky zareagovaly obrovskou brutalitou, Národní třídou a dalšími místy se nesl nářek stovek či tisíců zmlácených lidí. Když se na to člověk dívá z dnešního pohledu, vlastně nechápe, co si tím komunisté chtěli dokázat. Vždyť všude kolem nás už to vřelo a bylo patrné, že je záležitostí jen několika málo dnů, kdy se zhroutí totalita i u nás. V Polsku a Maďarsku už lidé měli svobodu, v NDR komunisté jen bezmocně přihlíželi, jak si lidé odnášejí na památku zbytky Berlínské zdi, která byla symbolem rozdělení světa na Východ a Západ.

Možná to ale byla právě nebývalá tvrdost, s níž těžkooděnci napadli bezbranné studenty, která v lidech vyvolala zlobu a pocit, že toho mají dost. Právě „máme toho dost!“ bylo jedním z hesel, která skandoval čím dál více se zvětšující dav v následujících dnech na Václavském náměstí v Praze, a později na Letné. Lidé volali po svobodě a demokracii. Těch se jim dostalo, protože do konce roku se režim definitivně zhroutil a ještě 29. prosince 1989 se někdejší disident Václav Havel stal prvním nekomunistickým prezidentem od roku 1948, kdy komunisté v Československu uchvátili moc. Na rozdíl například od Rumunska, kde se střílelo, byly nové pořádky u nás nastoleny „sametově“.

Vzpomeňte prosím všech, kteří se o sametovou revoluci zasloužili, a važme si toho, že tenkrát před třiceti lety studenti pro nás všechny žádali svobodu a demokracii. Važme si těchto dvou slov, protože se nejedná o slova prázdná, ale slova s nezměrnou hloubkou. Slova plná naděje a krásy. Nenechme se o ně připravit, nesledujeme s rukama v klíně, že mnozí lidé, i vedoucí představitelé naší země, je teď, přesně po třiceti letech, chápou jen coby jakýsi nepříjemný fakt v honbě za ziskem a prosazováním svých osobních zájmů.

A važme si také těch, kteří vyšli do ulic před 80 lety, tedy v roce 1939. I tehdy to byli zejména studenti, kdo v říjnu protestovali proti nacistické okupaci, tehdy bohužel za cenu života Jana Opletala a dělníka Václava Sedláčka, které nacisté

Události 17. listopadu roku 1939 i 1989 si v Praze na Národní třídě připomenují desítky tisíc lidí...

...v Třebíči jich mohly být asi dva tisíce. Všem, kdo přišli, patří obrovský dík.

při demonstraci zastřelili. A také za cenu uvěznění a mučení mnoha dalších lidí v koncentračních táborech a uzavření vysokých škol. Ty byly zavřené právě 17. listopadu, dva dny po Opletalově pohřbu.

Studenti, jak bývalí, tak i současní, v těžkých chvílích jste mluvčími občanů, kteří chtějí žít ve svobodě a demokracii. Nikdy nevzdávejte svůj boj, protože historie ukazuje, jak mnoho dokážete. Z celého srdce vám děkuji.

(Další informace na str. 1 a 13.)

Den válečných veteránů připomíná vlčí mák

Jedenáctého listopadu si připomínáme Den válečných veteránů. V jedenáct hodin přesně před 101 lety totiž na všech frontách utichly zbraně a bylo vyhlášeno příměří, které znamenalo konec 1. světové války. Symbolem tohoto dne je vlčí mák, který symbolizuje památku nejen obětí tohoto strašného konfliktu,

ale také všech dalších válek. Květ si připínají zejména lidé v Británii a Francii, jsem ale moc ráda, že se zvyk nosit jej na klopě dostává i k nám. Koupit jste si jej mohli i vy v Národním domě v Třebíči, čímž jste přispěli na projekt Paměť národa. Ten shromažďuje památky a vzpomínky mnoha lidí, kteří byli přímými

svědky událostí 20. století a zažili dva totalitní režimy — nacismus a komunismus.

Vzpomeňte prosím všechny, kteří padli v boji, odešli z něj zmrzačení, přišli o své blízké či zemřeli téměř zapomenuti. Právě jim patří tento den. Den, jehož symbolem je červený květ vlčího máku.

Vidí-li lidé ohrožení demokracie, mají právo se ozvat

300 000! Slovy tři sta tisíc! Tři sta tisíc lidí se 16. listopadu z celé republiky vypravilo na pražskou Letnou, aby klidným způsobem vyjádřili, co si myslí o současné politické situaci, zejména pak o hnutí ANO premiéra Andreje Babiše a jeho podpoře ze strany komunistů, o zemědělské politice, v níž jsou protežovány velké firmy v čele s Agrofertem, o personální politice, kdy na vedoucí místa jsou dosazováni lidé spříznění s vládoucí nomenklaturou, či o státní kase, která čím dál více zeje prázdnotou kvůli utrácivé politice vlády nemyslíci na horší časy.

Třicet let po sametové revoluci lidé opět vyšli do ulic, protože se jim nelíbí směr, kterým se naše země ubírá. Směr od svobodné demokratické společnosti k jakési rozmělněné autoritářské normalizaci. Právě stav, který jsme zažili v 70. a 80. letech, kdy lidé měli vcelku solidní jistoty, ale nemohli se nijak realizovat a vyjádřit, totiž autoritářské režimy mají velice v oblibě. A v každé společnosti se najde značná část jedinců, jimž tento stav vyhovuje. Svoboda je totiž především odpovědností za sebe sama. Mnozí lidé však se svobodou nedokážou nakládat, chtějí být vedeni, nechť se zabývají tím, co bude zítra, za rok, za deset let. Věří silným vůdcům, kteří jim říkají, že je nějak do té budoucnosti povedou – tak ať jim občan odevzdá svou svobodu, odpovědní za ni budou oni, vládcové, kteří to přece s každým myslí dobře. Je to pohodlný přístup, ale zároveň je to přístup, který vede do pekel. Rádoby osvícení vládcové totiž nikdy nemyslí na prospěch občanů, ale na prospěch svůj.

Jsem proto moc ráda, že se nás na Letné sešlo tolik. Lidé, kteří tam zamířili, za sebe totiž dovedou nést odpovědnost – a dovedou ji nést i za svou zemi. Všichni společně, nikoli

Se svými asistenty Katkou a Milanem během demonstrace na Letenské pláni

tak, že ji odevzdají jednomu autoritativnímu vládcovi, který jim naslibuje hory doly, koblihy a párky. Tito lidé se koblihami koupit nedají, protože si moc dobře dovedou spočítat, že taková kobliha by je v principu mohla stát jejich budoucnost a budoucnost celé naší země.

Moc díky všem, kteří jste přišli – a moc díky všem, kdo jste třeba přijít nemohli, ale tuto situaci vnímáte stejně jako já.

Děkuji spolku Milion chviliek pro demokracii, že shromáždění uspořádal.

Vzpomínka na svatořečení Anežky České

Podle občanského kalendáře slaví 13. listopadu svátek Tibor, podle církevního však svatá Anežka Česká. Není divu, tato bohabojná princezna, dcera krále Přemysla Otakara I. a královny Konstancie Uherské, byla 12. listopadu 1989 svatořečena papežem Janem Pavlem II. Ačkoli komunisté nedopustili, aby ji Svatý otec svatořečil v Československu, povolili vypravit stovky autobusů s věřícími, kteří proces kanonizace sledovali přímo ve Vatikánu. Bylo patrné, že režim se už začíná hroutit. Vyplnilo se tak proroctví, které pravilo, že „v Čechách nastane mír a pokoj i blahobyť, až dojde ke

kanonizaci Anežky“. To potvrdil i sám papež, který při kanonizaci otevřeně prohlásil, že Anežka pomůže Čechům proti nesvobodě. Tato slova, která jistě musela zaznamenat i vládnoucí klika, jako by lidem opravdu dodala sílu. A také víru, že se něco může změnit – zvláště uvážíme-li, že v té době byla Berlínská zeď již tři dny minulostí, Maďarsko v červnu odstranilo dráty na hranici s Rakouskem a Polsko mělo vládu vzešlou ze svobodných voleb. Ve střední Evropě zatím odolávalo jen Československo. Pět dnů po kanonizaci však do ulic vyšli pražští studenti a začali se také hlasitě dožadovat svo-

body. Komunisté zakročili brutálně – ale rozjetý vlak už nemohli zastavit. Lidé uvěřili tomu, že mohou žít jinak, a nenechali se odradit ani obušky, ani vodními děly. Slova Svatého otce se vyplnila – Anežka pomohla Čechům ke svobodě.

Děkuji jí, děkuji papeži Janu Pavlu II., děkuji všem, kteří se tenkrát do Říma vypravili, a hlavně děkuji každému, kdo tehdy uvěřil, že lze změnit společenské poměry. Modlím se za všechny, které jsem jmenovala, a modlím se také za naši krásnou zemi. Zemi svaté Anežky Přemyslovny, řečené České.

Jacques Chirac (29. 11. 1932 – 26. 9. 2019)

Francie se v neděli 29. září rozloučila se svým bývalým prezidentem Jacquesem Chiracem. A nejen Francie, na osmdesát zahraničních osobností přijelo projevit úctu tomuto významnému francouzskému státníkovi.

Jacques Chirac byl pátým prezidentem páté Francouzské republiky, ústavního systému Francie, který v roce 1958 založil generál Charles de Gaulle a stal se zároveň jeho prvním prezidentem. Následně ho nahradili prezidenti George Pompidou, Valéry Giscard d'Estaing, François Mitterand, Jacques Chirac, Nicolas Sarkozy, François Holland a Emmanuel Macron.

Jacques Chirac se narodil 29. listopadu 1932 v Paříži. Studoval na pařížském Institutu politických věd (Science Po) a také na Vysoké škole administrativy ve Štrasburku (École Nationale d'Administration), jedné z nejprestižnějších vzdělávacích institucí ve Francii, kterou absolvovali i prezidenti Valéry Giscard d'Estaing, François Holland, někteří premiéři, ale také například Pavel Fischer, prezidentský kandidát z roku 2018 a nyní senátor.

Po studiích začal politickou dráhu, která trvala úctyhodných 42 let. Do vysoké politiky vstoupil jako poslanec za departement Corrèze na jihozápadě země. Zastával také

úřad státního sekretáře, ministra vnitra, zemědělství a pak i předsedy vlády. 18 let byl starostou Paříže až do května 1995, kdy pařížskou radnici vyměnil za Elysejský palác coby nově zvolený prezident. Svůj mandát pak v roce 2002 obhájil a v křesle prezidenta ho v roce 2007 nahradil Nicolas Sarkozy.

Jeho politická kariéra zahrnuje i několik kauz, z nichž

asi nejznámější se týkala vytvoření pracovních míst na pařížské radnici pro své známé, kteří pak za městské peníze pracovali pro jeho politickou stranu Sdružení pro republiku, nebo dokonce vůbec žádnou práci neodváděli.

I přesto je u francouzského lidu velmi oblíbený. Nazývají ho prezidentem s velkým srdcem. Francouze a Francii miloval, velmi často vyjížděl

"do terénu", aby se s občany pozdravil.

Byl prototypem výrazu "bon vivant" nebo-li labužník, miloval všechny radosti života - dobré jídlo, pivo, víno, cigarety, krásné ženy, umění. Byl veselý, měl styl a jeho láska a blízkost k Francouzům byla upřímná. Udržoval velmi dobré vztahy se zeměmi Afriky, miloval Japonsko s jeho kulturou, miloval kulturu obecně. Vášní mu byl také sport - v roce 1998 slavnostně otevřel stadion (Stade de France), postavený pro Mistrovství světa ve fotbale 1998, které Francouzi vyhráli.

Ve čtvrtek 26. září 2019 obklopen svými nejbližšími z tohoto světa odešel, jeho obraz ale ze srdcí Francouzů jen tak nezmizí.

Adresa:

Valdštejnské nám. 17/4

118 01 Praha 1

E-mail: zakovah@senat.cz

Telefon: 608 456 620

Obvodní kancelář v Třebíči

Každé pondělí na ulici V. Nezvala 2/3 (budova firmy McRAI).

Hodiny pro veřejnost 14⁰⁰–17⁰⁰

Web: www.hanazakova.cz

Facebook: fb.com/hanazakovasenat